

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. lapkričio 18 d.
(OR. en)

14973/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0379 (COD)

TELECOM 474
DIGIT 214
CYBER 375
CODEC 1778
IA 193

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. lapkričio 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 720 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatomos viešojo sektoriaus aukšto lygio sąveikumo visoje Sąjungoje priemonės (Europos sąveikumo aktas)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 720 final.

Pridedama: COM(2022) 720 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 11 18
COM(2022) 720 final

2022/0379 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo nustatomos viešojo sektoriaus aukšto lygio sąveikumo visoje Sąjungoje
priemonės (Europos sąveikumo aktas)**

{SEC(2022) 720 final} - {SWD(2022) 720 final} - {SWD(2022) 721 final} -
{SWD(2022) 722 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šis aiškinamasis memorandumas pridedamas prie pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo nustatomos aukšto lygio viešojo sektoriaus sąveikumo visoje Sąjungoje priemonės (toliau – Europos sąveikumo aktas).

Viešojo administravimo institucijų skaitmeninė pertvarka yra vienas iš svarbiausių šio dešimtmečio prioritetų, o valstybės narės intensyviai investuoja į savo viešojo administravimo skaitmenizaciją. Vis dėlto, nors vis daugiau ES viešojo sektoriaus teikiamų paslaugų tampa skaitmeninėmis, jų sąveikumo lygis vis dar nepakankamas.

Užtikrinus sąveikumą organizacijos gali bendrauti siekdamos abipusiškai naudingų tikslų. Tai reiškia, kad organizacijos gali dalytis informacija ir žiniomis vykdydamos savo veiklos procesus, keisdamosi duomenimis tarp savo tinklų ir informacinių sistemų. Sąveikumas užtikrina, kad duomenimis būtų galima keistis sklandžiai.

Šiuo metu, kai procesai automatizuojami, o skaitmeninės technologijos tampa viešojo administravimo institucijų darbo dalimi, labai svarbu, kad viešojo administravimo institucijos ir toliau galėtų palaikyti tarpusavio ryšius. Siekiant šio tikslo sąveikumas yra svarbus elementas. Jo negalima užtikrinti vien techninėmis priemonėmis. Šiam tikslui reikia įvairių organizacijų susitarimų ir nustatytų procesų, suderintų duomenų aprašymų, teisės aktų, kuriais vadovaujantis būtų galima keistis tokiais duomenimis, ir struktūrinio ilgalaikio bendradarbiavimo. Aukštas viešojo sektoriaus skaitmeninių paslaugų sąveikumo lygis yra labai svarbus bendros skaitmeninės rinkos veiksnys.

COVID-19 pandemijos patirtis parodė, kad sąveikūs sprendimai padeda užtikrinti, kad Sąjungos piliečiai galėtų naudotis Sutartyse nustatyta laisvo judėjimo teise. Viešojo sektoriaus sąveikumas taip pat daro didelį poveikį Sutartyse nustatytai teisei į laisvą prekių ir paslaugų judėjimą, nes dėl sudėtingų administracinių procedūrų gali atsirasti didelių kliūčių, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI).

Sąveikumas taip pat yra labai svarbus veiksnys mažinant didėjančią su kibernetiniu saugumu susijusią riziką Sąjungoje ir valstybėse narėse. Šiais laikais viešojo administravimo institucijos yra nuolatiniai kibernetinių išpuolių taikiniai.

Todėl sąveikumo klausimas yra ne vien techninis, o jį sprendžiant veiksmų reikia imtis keliose srityse. Šiuo tikslu, be kita ko, reikia:

- užtikrinti, kad teisinės sistemos, pagal kurias veikia skirtingos organizacijos, netrukdytų sklandžiai teikti viešąsias paslaugas tarp valstybių narių ir jų viduje (teisinis sąveikumo aspektas);
- užtikrinti, kad teikiant viešąsias paslaugas visais valdžios lygmenimis būtų veiksmingai koordinuojamas įvairių viešojo sektoriaus institucijų darbas (organizacinio sąveikumo aspektas) ir
- užtikrinti, kad keičiantis duomenimis ir informacija būtų išsaugomi ir suprantami šalių keitimosi informacija formatai ir reikšmė (semantinis sąveikumo aspektas).

Siekiant optimalaus viešojo sektoriaus sąveikumo, būtina užtikrinti aukštą sąveikumo lygį, dėl kurio būtų galima veiksmingiau ir saugiau keistis duomenimis ir sklandžiai teikti viešąsias paslaugas. Dėl žemo sąveikumo lygio piliečiams ir įmonėms užkraunama nereikalinga administracinė našta, o viešojo administravimo institucijos patiria daugiau išlaidų. Dėl

geresnio viešojo sektoriaus sąveikumo atsiranda daug galimybių vykdyti inovacijas, geriau planuoti būsimus veiksmus (pvz., krizinėse situacijose) ir užtikrinti didesnę ES technologinį suverenumą. Idealiu atveju sąveikumas turėtų būti toks, kad būtų galima sukurti aiškią ir stabilią aplinką įvairiems sąveikiams sprendimams kurti.

Tarpvalstybinio sąveikumo reglamentavimas yra pagrindinė **būtina visų esamų bendrosios skaitmeninės rinkos aspektų plėtojimo ir užbaigimo sąlyga.**

Konkretūs šios iniciatyvos tikslai:

1. užtikrinti nuoseklų, į žmogų orientuotą ES požiūrį į sąveikumą nuo politikos formavimo etapo iki jos įgyvendinimo;
2. sukurti sąveikumo valdymo struktūrą, pagal kurią galėtų bendradarbiauti visų lygmenų ir sektorių viešojo administravimo institucijos ir privatūs suinteresuotieji subjektai, suteikiant aiškius įgaliojimus susitarti dėl bendrų sąveikumo sprendimų (pvz., sistemų, atvirųjų specifikacijų, atvirųjų standartų, taikomųjų programų ar gairių);
3. kartu sukurti ES viešojo sektoriaus sąveikumo sprendimų ekosistemą, kurioje veikdamos visų lygmenų ES viešojo administravimo institucijos ir kiti suinteresuotieji subjektai galėtų prisidėti prie tokių priemonių ir jas pakartotinai naudoti, kartu diegti inovacijas ir kurti visuomeninę vertę.

Pačios valstybės narės paprašė laikytis nuoseklaus, sinerginio, poreikiais ir bendradarbiavimu grindžiamo požiūrio į politikos įgyvendinimą, siekiant vis geresnės šios srities reglamentavimo aplinkos. Kaip pavyzdžius galima paminėti bendruosius skaitmeninius vartus (sukurtus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1724¹, kuriais nustatoma vienkartinio duomenų pateikimo techninė sistema, kuria naudojamosi valstybės narės ateityje keisis svarbiais patvirtinamaisiais duomenimis, ir plėtojamą su skaitmenine tapatybe susijusią teisinę sistemą², kuria nustatoma sistema, skirta nacionalinių elektroninės atpažinties schemų arba būsimų duomenų erdvių sąveikumui užtikrinti³. Vienkartinio duomenų pateikimo techninė sistema yra pirmoji tarpsektorinė viešųjų paslaugų duomenų erdvė, grindžiama išsamiau konkrečių sąveikumo taisyklių rinkiniu.

Kadangi sąveikumas ES viešajame sektoriuje yra susijęs su įvairiais subjektais, kurie bendradarbiauja, siekdami vieningo tikslo, bendras požiūris į sąveikumą gali būti įgyvendinamas tik taikant dinamišką, bet vienodą sistemą, visiškai laikantis subsidiarumo principo ir taikant konsoliduotą daugiapakopį valdymą.

Valstybių narių patirtis rodo, kad, kai nustatomas sąveikumo sistemų teisinis pagrindas, tos sistemos tampa nuosekliu ir darniu atskaitos tašku, pagal kurį sąveikumas vertinamas kaip svarbiausias politikos aspektas. Pavyzdžiui, Pasiūlymu dėl Europos pažangiųjų miestų ir

¹ 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1–38).

² Žr. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 (COM(2021) 281 *final*).

³ Horizontaliosios duomenų erdvių taisyklės siūlomos Pasiūlyme dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių (Duomenų akto) (COM(2022) 68 *final*) ir Pasiūlyme dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos duomenų valdymo (Duomenų valdymo akto) (COM(2020) 767 *final*).

bendruomenių sąveikumo sistemos (EIF4SCC⁴) siekiama pateikti gaires dėl vietos ir regionų požiūrio į sąveikumą ir papildyti bendrąjį požiūrį, kurio laikomasi bendroje Europos sąveikumo sistemoje.

Šiame pasiūlyme numatytas aiškus valdymo modelis, kuriam pritaria valstybės narės ir ES institucijos, kartu suteikiant galimybę suinteresuotiesiems subjektams išreikšti savo nuomonę ir nurodyti susirūpinimą keliančius klausimus vykdant nuoseklius procesus, kuriais galiausiai prisidedama prie bendrų sąveikumo sprendimų kūrimo. Nustačius veiksmingą sąveikumo politiką pagrindinės iniciatyvos būtų įtrauktos į novatorišką bendradarbiavimo struktūrą, o tokia politika būtų atvira, saugi ir įtrauki ir taip pat padėtų įgyvendinti rezultatus.

Šiame pasiūlyme numatoma sukurti Europos sąveikumo sistemą. Europos sąveikumo sistemoje pabrėžiama, kad svarbu atsižvelgti į visus skirtingus sąveikumo lygmenis (techninį, semantinį, organizacinį ir teisinį) ir laikytis integruoto valdymo požiūrio. Europos sąveikumo sistema buvo parengta 2004 m. Naujausia jos versija buvo paskelbta Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos sąveikumo sistema. Įgyvendinimo strategija“ (COM(2017) 0134 *final*) 2 priede. Europos sąveikumo sistemos įgyvendinimą valstybių narių lygmeniu stebi nacionalinis sąveikumo sistemos stebėsenos centras.

Be to, šiuo pasiūlymu sudaromos sąlygos kaupti būtinas žinias apie sąveikumą ir atitinkamas priemonės, visų pirma kitiems nei informacinių technologijų ekspertams. Komunikacija ir bendradarbiavimas yra esminiai sąveikumo elementai. Todėl svarbu turėti vieno langelio principu veikiančią centrą, kuris padėtų patikimai keistis informacija – Europos sąveikumo portalą.

Reglamentuojant tarpvalstybinį sąveikumą viešajame sektoriuje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama viešojo intereso apsaugai taikant į naudotoją orientuotas ir atviras priemones. Įgyvendinti sąveikumo sprendimus padeda atvirojo kodo programinė įranga. Naudodami atvirojo kodo programinę įrangą naudotojai gali aktyviai vertinti ir tikrinti sprendimų sąveikumą ir saugumą ir todėl turi galimybę be išorės apribojimų savarankiškai ir nepriklausomai valdyti savo infrastruktūrą. Be to, ją naudojant sumažinama su kibernetiniu saugumu susijusi rizika ir susaistymo poveikis, kurio galima išvengti valstybėse narėse taikant koordinuotą požiūrį. Ją naudojant užtikrinama ir geriausia viešųjų lėšų investicijų grąža ir suteikiama galimybė remtis jau taikomais sprendimais ir juos tobulinti, o ne pradėti nuo nulio. Naudojant atvirojo kodo programinės įrangos strategijas daromas teigiamas šalutinis poveikis inovacijų efektyvumui ir Sąjungai⁵. Kai atvirojo kodo programinė įranga ir atvirieji standartai naudojami kartu, sudaromos sąlygos sąveikumui. Šiomis aplinkybėmis klausimas dėl tinkamų licencijų yra itin svarbus. Šiuo metu naudojama standartinė atviro kodo programinės įrangos Europos Sąjungos viešosios licencijos EUPL (1.2 versija) redakcija buvo patvirtinta Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2017/863.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Viešojo sektoriaus sąveikumo politikos srityje šiuo metu nėra privalomų visa apimančios ES politikos nuostatų. Tačiau neprivaloma Europos sąveikumo sistema nuo 2010 m. yra ES

⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f69284c4-eacb-11eb-93a8-01aa75ed71a1/language-en>

⁵ Apskaičiuota, kad ES įsikūrusios įmonės į atvirojo kodo programinę įrangą investavo 1 mlrd. EUR (pagal 2018 m. surinktus duomenis), o Europos ekonomikai tai davė 65–95 mlrd. EUR naudos. Europos Komisijos ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktoratas, K. Blind, S. Päscht, S. Muto *et al*, „Atvirojo kodo programinės ir aparatinės įrangos poveikis technologiniam nepriklausomumui, konkurencingumui ir ES ekonomikos inovacijoms“. Galutinė tyrimo ataskaita, Leidinių biuras, 2021 m., <https://data.europa.eu/doi/10.2759/430161>.

sąveikumo politikos dalis. Naujausią jos redakciją Komisija patvirtino savo 2017 m. komunikate⁶. Šios sistemos įgyvendinimas buvo ir toliau yra remiamas įvairiomis finansavimo priemonėmis, kaip antai programa ISA², o šiuo metu – Skaitmeninės Europos programa⁷. Poreikis imtis aktyvesnių veiksmų šioje srityje buvo pripažintas ir konkretūs veiksmai paskelbti keliuose Komisijos komunikatuose, be kita ko, komunikate „Europos skaitmeninės ateities formavimas“⁸, komunikate „Europos duomenų strategija“⁹, komunikate „Kliūčių bendrojoje rinkoje nustatymas ir šalinimas“¹⁰ ir komunikate „Teisingumo sistemų skaitmeninimo Europos Sąjungoje priemonių rinkinys“¹¹. Šiuo pasiūlymu taip pat įgyvendinamas Europos Vadovų Tarybos politinis įgaliojimas¹², kuriuo raginama sukurti įgalinančią sąveikumo sistemą. Ši iniciatyva buvo įtraukta į 2022 m. Komisijos darbo programą (REFIT priedas)¹³. Siekiant užtikrinti suderinamumą su požiūriu, kurio laikytasi anksčiau, šis pasiūlymas grindžiamas neprivalomos Europos sąveikumo sistemos¹⁴ ir programos ISA²¹⁵ vertinimais.

Be to, vyksta spartūs pokyčiai platesnėje skaitmeninių viešųjų paslaugų politikos srityje. Pavyzdžiai: bendrieji skaitmeniniai vartai¹⁶, Atvirųjų duomenų direktyva¹⁷ ir Duomenų valdymo aktas¹⁸, o Sąjungos teisės aktų leidėjas taip pat svarsto naujus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, pvz., Reglamento dėl Europos skaitmeninės tapatybės¹⁹ ir Duomenų akto²⁰. Kadangi šios iniciatyvos jau yra susijusios su įvairiais

⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos sąveikumo sistema. Įgyvendinimo strategija“ (COM(2017) 134 *final*).

⁷ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240 (OL L 166, 2021 5 11, p. 1).

⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ (COM(2020) 67 *final*).

⁹ 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos duomenų strategija“ (COM(2020) 66 *final*).

¹⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kliūčių bendrojoje rinkoje nustatymas ir šalinimas“ (COM(2020) 93 *final*).

¹¹ Komisijos komunikatas „Teisingumo sistemų skaitmeninimo Europos Sąjungoje priemonių rinkinys“ (COM(2020) 710 *final*).

¹² Tarybos generalinio sekretoriato komunikatas delegacijoms dėl specialiojo Europos Vadovų Tarybos susitikimo (vykusio 2020 m. spalio 1–2 d.) išvadų (dok. EUCO 13/20).

¹³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2022 m. Komisijos darbo programa. Kartu kurkime stipresnę Europą“ (COM(2021) 645 *final*).

¹⁴ Išsami vertinimo proceso informacija ir rezultatai kartu su patvirtinamaisiais duomenimis pateikiami Komisijos tarnybų darbiname dokumente (SWD(2022) 720 *final*).

¹⁵ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Galutinis programos ISA² vertinimas“ (SWD(2021) 965 *final*), pridedamas prie Komisijos ataskaitos Europos Parlamentui ir Tarybai „Galutinio programos ISA² vertinimo rezultatai“ (COM(2021) 965 *final*).

¹⁶ 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriama bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (Tekstas svarbus EEE) (PE/41/2018/REV/2).

¹⁷ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (PE/28/2019/REV/1).

¹⁸ 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/868 dėl Europos duomenų valdymo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724 (Duomenų valdymo aktas) (PE/85/2021/REV/1).

¹⁹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 (COM(2021) 281 *final*).

skaitmeninės ekonomikos ir sąveikumo aspektais, siūlomu Europos sąveikumo aktu siekiama sudaryti palankesnes sąlygas sąveikiam tam tikrų tų politikos sričių dalių, kurios yra svarbios viešosioms paslaugoms, įgyvendinimui, nustatant nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo viešojo sektoriaus tarpvalstybinio sąveikumo srityje principus.

Nors kai kuriose iš šių politikos iniciatyvų yra nuostatų, svarbių teikiant viešąsias paslaugas (pvz., Duomenų valdymo akte nustatytos apsaugotų viešajame sektoriuje saugomų duomenų pakartotinio naudojimo taisyklės), jomis nenustatoma visapusiškos tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms teikti arba valdyti Sąjungoje, sąveikumo sistemos. Valstybės narės ir ES institucijos, agentūros ir įstaigos, kaip viešųjų paslaugų tinklų ir informacinių sistemų teikėjos, dėl sąveikumo sprendimų susitars specialiai šiam tikslui sukurtoje valdymo įstaigoje (toliau – Europos sąveikumo valdyba). Šiuo bendru sutarimu gali būti paspartintas ir remiamas sprendimų įgyvendinimas, visų pirma kitose skaitmeninės politikos srityse, ir taip užtikrintas įvairių įgyvendinimo priemonių sąveikumas. Be to, Europos sąveikumo bendrija užtikrins, kad būtų koordinuojama atitinkamų suinteresuotųjų šalių veikla ir bendradarbiavimas tarpvalstybinio ir tarpsektorinio sąveikumo srityse. Europos sąveikumo portalas veiks kaip vienas bendras prieigos prie informacijos, susijusios su atitinkamų tinklų ir informacinių sistemų sąveikumu, punktas, o Europos sąveikumo darbotvarkėje bus nustatytas strateginis ES masto pasiūlymų dėl tolesnių patobulinimų, įskaitant koordinuotas paramos priemones, planas.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Būtina susieti visas viešojo sektoriaus tinklų ir informacinių sistemų specifikacijas, kurias privaloma taikyti vadovaujantis Sąjungos teisinėmis nuostatomis. Įgyvendinančiosioms institucijoms ne visada pavyksta rasti reikalavimus naujausiu ir kompiuterio skaitomu formatu. Viena bendra prieiga ir aiškos taisyklės dėl tokios informacijos metaduomenų turėtų padėti viešojo sektoriaus institucijoms užtikrinti, kad jų skaitmeninių paslaugų infrastruktūra atitiktų ir galiojančias, ir būsimas taisykles. Tai dar vienas svarbus veiksnys, susijęs su tuo, kaip šiuo pasiūlymu bus padedama integruoti įvairių ES sektorių politiką ir skatinti nuoseklų jos įgyvendinimą.

Iš tikrųjų, atsižvelgiant į kompleksinį sąveikumo pobūdį, šiuo pasiūlymu taip pat siekiama palengvinti sektorių politikos skaitmeninį įgyvendinimą. Šiuo pasiūlymu siekiama išvengti privalomų su sąveikumu susijusių reikalavimų, prieštaraujančių sektorių politikai, kuria nustatomi reikalavimai viešųjų paslaugų tinklų ir informacinėms sistemoms, arba atvirkščiai. Sąveikumo vertinimu siekiama skatinti sąveikių sprendimų naudojimą plėtojant politiką ateityje ir didinti suderinamumą su siūloma politika ir kitomis politikos sritimis, visų pirma su jų bendru skaitmeniniu įgyvendinimu.

Tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms teikti arba valdyti, sąveikumas taip pat svarbus siekiant su viešuoju sektoriumi susijusių tikslų, nustatytų Komisijos komunikate „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“²⁰. Nors pasiekti, kad viešosios paslaugos būtų 100 % teikiamos internetu būtų galima naudojant ir nesąveikius sprendimus, naudodamos sąveikius sprendimus viešojo administravimo institucijos šį tikslą galės pasiekti veiksmingiau ir efektyviau. Tai pasakytina ir apie sektorių, pavyzdžiui, sveikatos srities, tikslus. Pagal šį reglamentą renkami duomenys gali būti naudojami ir vykdant atitinkamą stebėseną.

²⁰ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių (Duomenų aktas) (COM(2022) 68 *final*).

²¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“ (COM(2021) 118 *final*).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMAS IR PROPORCINGUMAS

• Teisinis pagrindas

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 172 straipsnis.

Pagal SESV 170 straipsnį, kad padėtų pasiekti SESV 26 ir 174 straipsniuose nurodytus tikslus ir suteiktų ES žmonėms, ūkio subjektams ir regionų bei vietos bendruomenėms galimybę gauti visą vidaus sienų neturinčios erdvės teikiamą naudą, ES turėtų padėti kurti ir plėtoti transeuropinius tinklus, visų pirma telekomunikacijų srityje. Atvirų ir konkurencingų rinkų sistemoje Europos Sąjunga savo veiksmais sieks remti ir skatinti nacionalinių tinklų sujungimą bei tarpvalstybinį sąveikumą ir suteikti geresnes galimybes tokiais tinklais naudotis.

Pagal SESV 171 straipsnio 1 dalį Sąjunga nustatys gaires, o jose – bendro intereso projektus ir įgyvendins visas priemones, reikalingas transeuropinių tinklų sąveikumui užtikrinti. Pagal 171 straipsnio 2 dalį „Palaikydamos ryšį su Komisija, valstybės narės savitarpiai koordinuoja nacionaliniu lygiu įgyvendinamą politiką, kuri gali turėti didelę įtaką“ siekiant transeuropinių tinklų kūrimo tikslo, o Komisija, „glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, gali imtis bet kokios naudingos iniciatyvos tokiam koordinavimui skatinti“.

Šiuo pasiūlymu siekiama suformuoti nuoseklų, į žmogų orientuotą požiūrį į tinklų ir informacinių sistemų, kurios naudojamos viešosioms paslaugoms teikti arba valdyti nuo politikos formavimo iki politikos įgyvendinimo, tarpvalstybinį sąveikumą, kartu numatant aiškią valdymo struktūrą, kuria siekiama supaprastinti bendras sąveikumo sistemas, sprendimus, gaires ir specifikacijas teikiant skaitmenines viešąsias paslaugas visoje ES.

ES veiksmai, kuriais siekiama gerinti viešojo sektoriaus sąveikumą, sukuriant valdymo struktūrą, kuri padėtų plėtoti tarpvalstybinį tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms teikti arba valdyti ES viešajame sektoriuje, sąveikumą, padėtų toliau integruoti bendrąją rinką, nes taip būtų pašalintos kliūtys informacijos judėjimui ES viduje ir skatinama ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda. SESV ES suteikiama kompetencija šiuo tikslu nustatyti atitinkamas nuostatas dėl transeuropinių tinklų kūrimo ir plėtojimo telekomunikacijų infrastruktūros srityse (SESV 170 straipsnis).

Nuo 1994 m. vadovaujantis šiuo teisiniu pagrindu ir jo pirmtaku ES kuria finansavimo programas, skirtas viešojo administravimo institucijų ir įmonių sąveikumo sprendimų plėtojimui ir sklaidai remti ir tarpvalstybinei skaitmeninių paslaugų infrastruktūrai kurti²². Europos Sąjungos Teisingumo Teismas patvirtino, kad ES priemonės, kuriomis prisidedama prie „telematinio keitimosi duomenimis tarp administracijų Bendrijoje (IDA)“, patenka į transeuropinių telekomunikacijų tinklų taikymo sritį pagal EB sutarties 129 straipsnį²³.

²² Naujausi – Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2015/2240, kuriuo nustatoma Europos viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimų ir bendrų struktūrų programa (programa ISA2), kaip viešojo sektoriaus modernizavimo priemonė, ir 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240.

²³ Sprendimas byloje C-22/96, *Europos Parlamentas prieš Europos Sąjungos Tarybą*, ECLI:EU:C:1998:258. Teismas nusprendė, kad: „<...> [K]ai kurie skundžiamo sprendimo aspektai yra susiję su tinklų sąveikumu, kaip apibrėžta 129c straipsnio 1 dalies antroje įtraukoje. Pirma, <...> šio sprendimo preambulėje pabrėžiama būtinybė užtikrinti nacionalinių telematikos sistemų sąveikumą. Antra, <...> skundžiamame sprendime numatyta, kad 4 straipsnyje numatyta speciali procedūra taikoma „priimant bendras taisykles ir procedūras, skirtas techniniam ir administraciniam sąveikumui užtikrinti“. Be to, pagal 5 straipsnio 1 dalį veiksmai, kuriuos gali apimti Bendrijos įnašas, visų pirma apima su sąveikumu susijusias priemones. Iš tikrųjų sąveikumas nurodomas kaip viena iš pagrindinių

Todėl 172 straipsnis yra tinkamas ES veiksmų, kuriais siekiama skatinti tarpvalstybinį tinklų ir informacinių sistemų sąveikumą, teisinis pagrindas.

Siekiant padėti sukurti ir plėtoti transeuropinius tinklus, susijusius su viešojo sektoriaus institucijų teikiamomis skaitmeninėmis viešosiomis paslaugomis, turi būti sukurta nauja ES lygmeniu taikoma koordinavimo sistema, kurioje būtų nustatytos aiškos funkcijos ir įgaliojimai.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 3 dalyje nustatytą subsidiarumo principą veiksmų ES lygmeniu turėtų būti imamasi tik tada, kai numatytų tikslų valstybės narės pačios negali deramai pasiekti ir todėl dėl siūlomo veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti ES lygmeniu. Be to, konkrečios priemonės pobūdis ir intensyvumas turi atitikti nustatytą problemą.

Veikdamos atskirai valstybės narės negali įgyvendinti priemonių, kuriomis remiamas tarpvalstybinis viešojo sektoriaus sąveikumas visoje ES, nes jas reikia koordinuoti ES lygmeniu. Struktūrizuoto bendradarbiavimo plėtojimas siekiant remti viešojo sektoriaus sąveikumą visos ES mastu dėl savo pobūdžio yra užduotis, kurios reikia imtis ES lygmeniu.

- **Proporcingumas**

Laikantis Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatyto proporcingumo principo, šiame pasiūlyme numatytomis priemonėmis neviršijama to, kas būtina siekiant Sutartyse nustatytų tikslų (plėtoti ir baigti kurti bendrąją skaitmeninę rinką). Šiuo pasiūlymu sprendžiami klausimai, susiję su esamomis kliūtimis, trukdančiomis ES teikti sąveikias viešąsias paslaugas. Jame nustatoma dalijimosi atvirais rekomenduojamais sąveikumo sprendimais ir e. valdžios technologijomis („GovTech“) apskritai ir jų pakartotinio naudojimo teisinė sistema, kuria siekiama geriau remti atitinkamų infrastruktūrų sujungimą. Pasiūlyme taip pat nustatoma bendradarbiavimo sistema, pagal kurią atitinkami viešieji subjektai ir įvairūs sektoriai gali koordinuoti savo veiksmus ES lygmeniu. Jis grindžiamas esamais sprendimais, kurie pastaraisiais metais buvo sukurti ir iš dalies įgyvendinti įvairiuose viešuosiuose subjektuose ir sektoriuose, kaip antai Europos sąveikumo sistema.

Trumpuoju laikotarpiu dėl šio pasiūlymo Komisija patirs išlaidų, susijusių su struktūrizuoto ES ir valstybių narių administravimo institucijų bendradarbiavimo mechanizmo sukūrimu. Ilguoju laikotarpiu Komisija patirs išlaidų, siekdama palengvinti sąveikumo valdymą ir parengti gaires bei bendrus sprendimus. Valstybės narės taip pat patirs išlaidų, susijusių su bendrų sąveikumo sprendimų, grindžiamų gairėmis ir priemonėmis, kurių taikymas bus palengvintas taikant bendradarbiavimo mechanizmą, kūrimu ir įgyvendinimu. Šias išlaidas ilguoju laikotarpiu atsvers nauda, gauta pagerinus bendradarbiavimą ir sukūrus, įgyvendinus ir pakartotinai naudojant bendras viešųjų paslaugų sąveikumo priemones, taip sumažinant pastangų dubliavimosi tikimybę ir nereikalingą naštą.

Siekiant kuo labiau sumažinti su reguliavimo ataskaitų rengimu susijusią naštą, stebėseną bus vykdoma kuo daugiau naudojant esamus duomenų teikimo kanalus ir infrastruktūrą, taip pat vykdant automatinę duomenų paiešką.

Kalbant apie įmones ir visuomenės atstovus, tikėtina, kad įgyvendinus pasiūlymą sumažės bendravimo su viešojo administravimo institucijomis ir verslo ES sąnaudos.

sąlygų, nustatytų 5 straipsnio 2 dalyje. Nors transeuropinių administravimo institucijų telekomunikacijų tinklų sukūrimas ir plėtojimas savaime apima nacionalinių tinklų sujungimą ir sąveikumą, taip pat prieigą prie tokių tinklų, iš skundžiamo sprendimo turinio matyti, kad jis apima priemones, kurioms konkrečiai taikoma 129c straipsnio 1 dalies antroji įtrauka.“ (35–36 punktai).

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas laikomas tinkamiausia teisine priemone viešojo sektoriaus ES tarpvalstybinio sąveikumo sistemai nustatyti. Taikant šį reglamentą tiesiogiai pagal SESV 288 straipsnį bus užtikrinamas didesnis teisinis tikrumas, nes bus nustatytas suderintas pagrindinių taisyklių rinkinys, kuriuo bus prisidedama prie bendrosios rinkos veikimo. Šiuo reglamentu taip pat bus sukurtas struktūrizuoto bendradarbiavimo mechanizmas.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Prie šio pasiūlymo pridėtame poveikio vertinime, be kita ko, remiamasi rengiant šį pasiūlymą atliktu ir kartu su šiuo pasiūlymu paskelbtu Europos sąveikumo sistemos²⁴ vertinimu. Pagrindinė šio vertinimo išvada yra ta, kad tarpvalstybinį sąveikumą galima užtikrinti efektyviau ir veiksmingiau tuomet, kai taikomos ES masto priemonės, o ne vien nacionalinio ar subnacionalinio lygmens veiksmai. Kai kurios Europos sąveikumo sistemos rekomendacijos jau konceptualiai įgyvendintos valstybėse narėse. Buvo tikimasi, kad su Europos sąveikumo sistema suderintų nacionalinių sąveikumo sistemų kūrimo išlaidos bus palyginti mažos. Tačiau šiuo metu taikoma Europos sąveikumo sistema nepakankamai pritaikyta praktiniam sąveikių Europos skaitmeninių viešųjų paslaugų įgyvendinimui. Reikia naujo mechanizmo, kad būtų lengviau imtis su šia sistema susijusių veiksmų. Poveikio vertinime visų pirma pabrėžiama, kad reikia: i) pagerinti ES sąveikumo valdymą; ii) nustatyti bendresnio pobūdžio, galimai privalomas taisykles ir iii) geriau suderinti įvairias priemones, visų pirma, ES politiką ir ES finansavimo programas, su Europos sąveikumo sistema.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų procesas ir pagrindinės po jo padarytos išvados, kuriomis grindžiamas šis pasiūlymas, apibendrinti poveikio vertinimo, pridedamo prie pasiūlymo dėl Europos sąveikumo akto, 2 priede. Konsultacijos apėmė atviras viešas ir tikslines internetines konsultacijas, praktinius seminarus, kuriuose dalyvavo įvairių kategorijų atitinkamos suinteresuotosios šalys, ir Komisijos sudarytas ekspertų grupes.

Respondentai manė, kad poveikio vertinime išdėstyti konkretūs tikslai yra iš esmės prasmingi, ir nurodė, kad daugelis šių tikslų yra tarpusavyje susiję ir kad jų negalima pasiekti atskirai.

Suinteresuotosios šalys nurodė keletą papildomų tikslų, kaip antai: i) rengti ir skatinti taikyti konkrečius standartus ir gaires, kurie galėtų veikti kaip paskata viešojo administravimo institucijoms siekti integruotojo sąveikumo; ii) pereiti prie proaktyviai ir savarankiškai gaunamų paslaugų modelio; iii) didinti skaidrumą vadovaujantis vienkartinio duomenų pateikimo principu; iv) sukurti sistemą, kurioje naudotojų informacija tvarkoma centralizuotai, ir v) pabrėžti sąveikumo vertę pilietinių teisių, visos visuomenės skaitmeninio dalyvavimo, įvairovės ir viešai skelbiamos informacijos demokratizacijos srityse.

Dauguma suinteresuotųjų šalių aiškiai nurodė sutartų atvirųjų standartų ir specifikacijų poreikį. Kai kurios iš jų taip pat pabrėžė, kad turėtų būti geriau koordinuojamas viešojo sektoriaus dalyvavimas standartizacijos organizacijų veikloje. Dauguma suinteresuotųjų šalių laikėsi panašios nuomonės dėl paskatų dalytis projektavimo išlaidomis, susijusiomis su naudotojams patogiais, patikimais ir saugiais sprendimais (be kita ko, tarp viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotųjų grupių), ir dėl skatinimo viešojo administravimo institucijoms visoje ES dalytis brandžiais, pakartotinai panaudojamais ir sąveikiais atvirosio

²⁴ SWD(2022) 720 final.

kodo programinės įrangos sprendimais ir juos pakartotinai naudoti. Suinteresuotosios šalys taip pat nurodė, kad kartu su tokiais sprendimais turėtų būti teikiamos aiškos atvirųjų standartų ir atvirojo kodo programinės įrangos naudojimo gairės (įskaitant aiškias terminų apibrėžtis), ir kad būtina numatyti visais lygmenimis teikiamą techninę pagalbą (įskaitant atitinkamus mokymo išteklius).

Be to, suinteresuotosios šalys paragino užtikrinti, kad sąveikumo politika būtų praktiškesnė ir labiau suderinta su kitomis ES politikos sritimis ir pasiūlė naudoti įgyvendinimo modelius. Šiais įgyvendinimo modeliais politikos pasiūlymai, kuriuose numatomi neprivalomi geriausi standartai, kuriais vadovaujantis nustatoma, kaip sąveikus įgyvendinimas galėtų būti vykdomas administraciniu lygmeniu, ir parodoma, kaip būtų galima įgyvendinti pasiūlymus.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Šis pasiūlymas buvo parengtas kartu su Europos viešųjų paslaugų sąveikumo ekspertų grupe. Vykdydama šį procesą, ekspertų grupė 2021 m. spalio mėn. paskelbė rekomendacijas dėl kitos Europos sąveikumo politikos²⁵.

Siekiant paremti su šia iniciatyva susijusį darbą, buvo atlikti keli tyrimai. Tai, be kita ko, buvo:

- tyrimas, kuriuo grindžiamas Europos sąveikumo sistemos įgyvendinimo vertinimas²⁶;
- tyrimas, kuriuo grindžiamas Europos viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimų programos (ISA²) galutinis vertinimas²⁷;
- JTC techninė ataskaita *Quantifying the Benefits of Location Interoperability in the European Union* („Vietų sąveikumo naudos Europos Sąjungoje kiekybinis įvertinimas“)²⁸.

- **Poveikio vertinimas**

Šio pasiūlymo poveikio vertinimą 2022 m. sausio 19 d. apsvarstė Reglamentavimo patikros valdyba. Valdyba vertinimui pritarė su išlygomis. Į pastabas Komisija atsižvelgė galutinėje poveikio vertinimo redakcijoje (išsamesnė informacija pateikiama jo 1 priede).

Poveikio vertinime buvo palygintas bazinis scenarijus, kai veiksmų nesiimama, ir kitos trys galimybės.

Pagal pirmąją galimybę nuolatinio Europos sąveikumo sistemos plėtojimo būtų siekiama laipsniškai.

Pagal antrąją galimybę būtų išlaikoma šiuo metu naudojama savanoriška sistema. Siūloma imtis teisėkūros veiksmų, kuriais daugiausia dėmesio būtų skiriama struktūrizuoto bendradarbiavimo mechanizmo, pagal kurį būtų suteikiami lankstūs įgaliojimai, sukūrimui,

²⁵ Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registras (2021 m. spalio 18 d.). Europos Komisija, <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=lt&groupID=3714>.

²⁶ CEPS (2021 m.). tyrimas, kuriuo grindžiamas Europos sąveikumo sistemos įgyvendinimo vertinimas. Europos Komisija. DOI: 10.2799/58201.

²⁷ CEPS (2021 m.). Tyrimas, kuriuo grindžiamas Europos viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimų programos (ISA²) galutinis vertinimas. Europos Komisija. DOI: 10.2799/94683.

²⁸ Ulrich, P., Duch Brown, N., Minghini, M., Kotsev, A., Hernandez Quiros, L., Boguslawski, R., ir Pignatelly, F. (2021 m.). *Quantifying the Benefits of Location Interoperability in the European Union* („Vietų sąveikumo naudos Europos Sąjungoje kiekybinis įvertinimas“). Europos Komisija.

siekiant užtikrinti nuolatinį suderintų bendrų sąveikumo sprendimų plėtojimą ir priežiūrą, taip pat nustatyti bendras eksperimentavimo ir tikslinio politikos rėmimo iniciatyvas.

Panašiai kaip antrosios galimybės atveju, pagal trečiąją galimybę siūloma imtis teisėkūros veiksmų, tačiau siūlomi veiksmai yra platesnio užmojo. Pagal šią galimybę daugiausia dėmesio skiriama tam, kad teisės aktais būtų įtvirtinti tiesiogiai taikomi būtiniausi Europos sąveikumo reikalavimai, kurie būtų peržiūrimi priimant įgyvendinimo sprendimus.

Remiantis numatomo poveikio vertinimu, nei pasirinkus pirmąją galimybę, nei pagal bazinį scenarijų nepavyktų veiksmingai pašalinti Europos sąveikumo sistemos vertinime nustatytų trūkumų. Dėl nepakankamų paskatų bendradarbiauti abi šios priemonės nepatenkintų suinteresuotųjų šalių, ypač valstybių narių, politinių ir veiklos lūkesčių. Taip pat mažai tikėtina, kad politinės paramos sulauktų trečioji galimybė, nes jos taikymo sritis plati, o subsidiarumo klausimas (pvz., kalbant apie ES ir valstybių narių senąsias sistemas) opus. Nors tikimasi, kad tiesiogiai taikomų būtiniausių sąveikumo reikalavimų įtraukimas į ES teisės aktus būtų veiksmingas, tai būtų ilga procedūra, o jos įgyvendinimo išlaidos ir pastangos būtų didelės. Todėl manoma, kad ji turėtų mažesnę poveikį siekiant užtikrinti lankstų ir tinkamą atsaką į sparčiai kintančius technologinius ir politikos reikalavimus.

Poveikio vertinime nustatyta, kad tinkamiausias scenarijus būtų antroji galimybė. Manoma, kad priėmus sprendimą sukurti struktūrizuotą bendradarbiavimo mechanizmą bus užtikrinamas valstybėms narėms reikalingas stabilumas ir (teisinis) nuspėjamumas ir taip pat sudaromos sąlygos reikiamam lankstumui, kad būtų galima toliau plėtoti bendrus sąveikumo sprendimus atsižvelgiant į kintančius politikos poreikius. Pagal antrąją galimybę daug dėmesio skiriama ir dalyvaujamųjų procesų plėtojimui. Šie procesai yra aktualesni spartesnei technologijų pažangai. Jie taip pat turi mažesnę poveikį senosioms sistemoms, nes juos vykdant teisės aktais nenustatomi tiesioginiai (būtiniausi) suderinamumo reikalavimai (kaip trečiosios galimybės atveju). Šiuo metu mažai tikėtina, kad trečioji galimybė sulauktų politinės paramos, nes jos taikymo sritis plati, o subsidiarumo klausimas (visų pirma kalbant apie ES ir valstybių narių senąsias sistemas) opus. Todėl manoma, kad antroji galimybė turėtų mažesnę poveikį siekiant užtikrinti lankstų ir tinkamą atsaką į sparčiai kintančius technologinius ir politikos reikalavimus. Pasirinkus antrąją galimybę, ilgainiui galėtų būti palaipsniui įgyvendinta ir trečioji galimybė.

Numatomas vieningas ES tarpvalstybinio sąveikumo valdymas, kuriuo būtų siekiama skatinti pagrindinių suinteresuotųjų subjektų valstybėse narėse bendradarbiavimą vadovaujantis principu „iš apačios į viršų“ ir principu „iš viršaus į apačią“ grindžiamą atsakomybę ir taip bus sukurta bendra sąveikumo ekosistema. Taip bus sudaromos palankesnės sąlygos ankstyvuojamajam etapui dalyvauti politikos formavimo procesuose ir nustatyti (bendro) investavimo poreikius, taip pat bus pagerintas politikos įgyvendinimas. Dėl šių priežasčių antroji galimybė yra ne grėsmė subsidiarumui, o subsidiarumą įgalinantis veiksnys, dėl kurio padidės viešojo administravimo institucijų atsparumas ir skaitmeninis suverenumas.

Galiausiai manoma, kad pagal antrąją galimybę siūlomos priemonės turės ribotą, bet teigiamą poveikį siekiant ES klimato ir energetikos sričių tikslų. Dėl didesnio tarpvalstybinio sąveikumo galėtų būti sumažinta našta, administracinių procedūrų metu tenkanti viešųjų paslaugų naudotojams – pavyzdžiui, sudarant palankesnes sąlygas pranešti apie išmetamo anglies dioksido kiekį, sumažinant popieriaus naudojimą ir apribojant reikalavimus atvykti į paslaugų teikimo vietas.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Pagal tinkamiausią galimybę siūlomomis politikos priemonėmis siekiama supaprastinimo ir mažesnės administracinės naštos tikslų, kaip numatyta Komisijos Reglamentavimo kokybės ir

rezultatų programoje (REFIT)²⁹. Galimybę taikant šią politiką sumažinti administracinę naštą politikos srityje pripažino Ateičiai tinkamo reglamentavimo platforma, kuri ją įtraukė į savo 2022 m. darbo programą³⁰.

Šios iniciatyvos tikslas – sumažinti administracinę naštą ne tik politikos srityje, bet ir visuose sektoriuose bei administravimo lygmenyse. Didinant sąveikumą siekiama sumažinti viešojo administravimo institucijų administracines ir reikalavimų laikymosi išlaidas. Mažesnė administracinė našta bus naudinga visuomenės atstovams ir jie galės visapusiškai pasikliauti skaitmeninėmis viešosiomis paslaugomis ir galimybe saugiai keistis tokios pačios teisinės galios duomenimis tarpvalstybiniu mastu. Naudos gaus ir įmonės, visų pirma mažosios ir vidutinės (MVI), nes sumažės jų reikalavimų laikymosi išlaidos.

- **Pagrindinės teisės**

Šiuo pasiūlymu užtikrinamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje³¹.

Šis pasiūlymas ypač aktualus kalbant apie teisę į gerą administravimą, apibrėžtą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje. Šiame straipsnyje nustatyta, kad geras administravimas yra pagrindinė teisė, nes kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad jo reikalus tam tikru būdu tvarkytų Sąjungos institucijos ir įstaigos arba ES teisę taikančios valstybės narės. Dėl teisės į gerą administravimą vis labiau skaitmeniniame amžiuje labai svarbus tampa skaidrumas. Iniciatyvos, kuriomis remiama viešųjų paslaugų skaitmeninė pertvarka, gali būti laikomos teisės į gerą administravimą įgyvendinimo palengvinimo priemonėmis, nes jomis gali būti sudaromos palankesnės sąlygos atsižvelgti į esminius gero administravimo aspektus, kaip antai neutralumą, nešališkumą ir gebėjimą prognozuoti sprendžiant įvairius klausimus³². Jokie tolesni veiksmai, susiję su Europos sąveikumo sistema ir su ja susijusiais principais, kaip antai teise į asmens duomenų apsaugą (PTC 8 straipsnis) arba teise į kalbų įvairovę (PTC 22 straipsnis), neturėtų neigiamų pasekmių. Tais atvejais, kai apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje tvarkomi asmens duomenys, pasiūlyme numatomos tinkamos duomenų apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinama duomenų subjektų teisių apsauga.

Kalbant apie teisę laisvai judėti ES, atlikus MVI tyrimus nustatyta, kad nesąveikios administracinės procedūros kenkia Europos MVI gebėjimui vystyti verslą kitose ES šalyse ir lanksčiai ir be išlygų veikti bendrojoje rinkoje³³.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šiuo pasiūlymu Komisijai nustatomi tam tikri įpareigojimai, visų pirma sukurti ES ir valstybių narių administravimo institucijų struktūrizuoto bendradarbiavimo mechanizmą, remti šią sąveikumo valdymo struktūrą ir parengti gaires bei bendrus sprendimus. 2021 ir 2022 m. Skaitmeninės Europos programos darbo programose jau buvo remiama susijusi Komisijos veikla, kuriais skirtas pradinis įnašas siekė beveik 50 mln. EUR.

²⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES reglamentavimo kokybė“, (COM(2012) 746 final).

³⁰ Ateičiai tinkamo reglamentavimo platformos 2022 m. programa (data nenurodyta). Europos Komisija, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2022_annual_work_programme_fit_for_future_platform_en.pdf.

³¹ Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (Europos Sąjunga, 2012 m. spalio 26 d., 2012/C 326/02).

³² Matusiak, J., ir Princ, M. (2018 m.). *eGovernment as an element of the right to good administration* („E. valdžia, kaip teisės į gerą administravimą elementas“). Vidurio ir Rytų Europos e. demokratijos ir e. valdžios dienos, 331, 29–39, <https://doi.org/10.24989/ocg.v331.3>.

³³ SWD(2020) 54 final, *Identifying and addressing barriers to the Single Market* („Kliūčių bendrajai rinkai nustatymas ir šalinimas“).

Reglamentu nustatoma viešųjų investicijų į sąveikumo sprendimus koordinavimo priemonė – Europos sąveikumo darbotvarkė. Joje turėtų būti pateikta išsami finansavimo galimybių ir finansavimo įsipareigojimų šioje srityje apžvalga, prireikus integruojant susijusias Sąjungos programas, kaip antai Skaitmeninės Europos programą, Europos regioninės plėtros fondą, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemones, techninės paramos priemonę, programą „Europos horizontas“ ir kitas programas.

Šiame teisės akto pasiūlyme nustatytoms Komisijos pareigoms vykdyti 2023–2027 m. reikės apie 130 mln. EUR, ir šios išlaidos bus tiesiogiai finansuojamos pagal Skaitmeninės Europos programą. Pagal Skaitmeninės Europos programą skiriamos lėšos nuo 2023 m. priklauso nuo to, ar biudžeto valdymo institucijai priėmus biudžetą Sąjungos bendrojo biudžeto projekte numatoma asignavimų, ir į šias lėšas bus atsižvelgiama rengiant atitinkamas darbo programas. Sprendimas, ar šias sumas skirti, galiausiai priklausys nuo finansavimo prioritetų priėmimo procedūros metu ir atitinkamos programos komiteto susitarimo. Apskaičiuota, kad Komisijos administracinės išlaidos apytiksliai sieks 2,822 mln. EUR, įskaitant žmogiškiesiems ištekliams reikalingas išlaidas ir kitas administracines išlaidas.

Prie šio pasiūlymo pridėtoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje apibūdintas poveikis biudžetui, žmogiškiesiems ir administraciniams ištekliams.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Kai reglamentas bus priimtas, jo stebėseną ir vertinimas bus vykdomi vadovaujantis Geresnio reglamentavimo gairėmis. Rodikliai bus kuo labiau grindžiami turimais stebėsenos duomenimis ir pirmenybė bus teikiama automatizuotai duomenų paieškai, o ne klausimynams. Stebėsenos duomenys ir vertinimo ataskaitos bus viešai prieinami ir juose bus pateikiama išsami informacija apie veiksmingą šio reglamento taikymą ir vykdymo užtikrinimą.

Kadangi daugelis suinteresuotųjų šalių pasiūlė taikyti dar griežtesnes priemones, klausimas dėl tolesnio politikos stiprinimo bus sprendžiamas atliekant naujus vertinimus.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

1 skyriuje („Bendrosios nuostatos“) išdėstytas reglamento dalykas – siekis sukurti Europos tinklą ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms teikti arba valdyti Sąjungoje, tarpvalstybinio sąveikumo tinklą ir remti esamų nacionalinių viešųjų paslaugų tarpusavio ryšius. Jame taip pat pateikiamos įvairiose priemonėse vartojamų terminų apibrėžtys. Siekiant skatinti nuoseklų ES požiūrį į tarpvalstybinį sąveikumą ir remti tris pagrindinius pasiūlymo ramsčius (sąveikumo sprendimus, politikos įgyvendinimo paramos projektus ir valdymo sistemą), skyriuje nustatytos dvi bendrosios viešojo sektoriaus institucijų pareigos: vykdyti sąveikumo vertinimus ir padėti dalytis sąveikumo sprendimais viešajame sektoriuje. (1–4 straipsniai).

2 skyriuje („Sąveikumo sprendimai“) reglamentuojamas sąveikumo sprendimų kūrimas atsižvelgiant į: 1) Europos sąveikumo sistemą ir jos specializuotas sąveikumo sistemas, 2) Europos sąveikumo specifikacijas ir naudojimo normas, kurias rekomenduoja Europos sąveikumo valdyba. Nors jų naudojimas įvairiuose sektoriuose ir administraciniuose lygmenyse nėra privalomas, tai daryti skatinama taikant 1 ir 3 skyriuose nustatytus mechanizmus. (5–8 straipsniai).

3 skyriuje („Paramos priemonės“) nustatomos priemonės, skirtos padėti viešojo sektoriaus institucijoms įgyvendinti reglamentą. Politikos įgyvendinimo rėmimo taisyklėse nustatytas

procesas, kaip pagal šį reglamentą vykdomais ES masto politikos projektais gali būti remiamas sąveikus ir skaitmeninis ES politikos įgyvendinimas ES viešajame sektoriuje. Šiame skyriuje taip pat nustatomos inovacijų priemonės, kuriomis skatinama kurti ir diegti novatoriškus sąveikumo sprendimus tarpvalstybiniu mastu. Siekdama remti novatoriškų sąveikumo sprendimų bandymų aplinką, Komisija gali leisti sukurti apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką. Šia bandomąja aplinka turėtų būti prisidedama ne tik prie naujų technologinių sprendimų, bet ir prie reglamentavimo srities žinių gerinimo. Taikant tarpusavio vertinimo sistemą ir nuostatas dėl mokymo sustiprinami dar du svarbūs sąveikumo veiksniai: įgūdžiai ir žinių mainai. (9–14 straipsniai).

4 skyriuje („Valdymas“) nustatoma daugiapakopio valdymo sistema. Europos sąveikumo valdyboje valstybės narės ir Komisijos, Regionų komiteto bei Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto atstovai nustato strateginius tikslus ir susitaria dėl konkrečių priemonių, kuriomis galima užtikrinti tarpvalstybinį jų tinklų ir informacinių sistemų, kuriuos naudojant teikiamos arba valdomos skaitmeninės viešosios paslaugos, sąveikumą. Valdybai padės bendrija (toliau – Europos sąveikumo bendrija), kuri sudarys sąlygas įtraukti daugiau suinteresuotųjų šalių ir dalyvaus vykdant veiklos užduotis, susijusias su reglamento įgyvendinimu. (15–18 straipsniai).

5 skyriuje („Planavimas, stebėseną ir vertinimas“) nustatomas integruotas planavimo mechanizmas (toliau – Europos sąveikumo darbotvarkė). Nors reglamente nenumatomas finansavimo mechanizmas, siekiant padidinti skaitmenizacijos priemonių sąveikumą viešajame sektoriuje, jame nustatomas naujas planavimo aspektas, susijęs su įvairiomis ES finansavimo programomis ir atitinkamomis nacionalinėmis iniciatyvomis. Šiame skyriuje taip pat nustatomos stebėsenos ir vertinimo taisyklės. (19–20 straipsniai).

6 skyriuje („Baigiamosios nuostatos“) nurodomos su šiuo pasiūlymu susijusios išlaidos ir jo įsigaliojimo data. (21–22 straipsniai).

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo nustatomos viešojo sektoriaus aukšto lygio sąveikumo visoje Sąjungoje priemonės (Europos sąveikumo aktas)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
 atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 172 straipsnį,
 atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
 teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
 atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³⁴,
 atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³⁵,
 laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,
 kadangi:

- (1) būtina stiprinti tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms teikti arba valdyti Sąjungoje, tarpvalstybinio sąveikumo plėtojimą, kad Sąjungos viešojo administravimo institucijos galėtų bendradarbiauti ir užtikrinti, kad viešosios paslaugos veiktų tarpvalstybiniu mastu. Šiuo metu vykdomas neoficialus bendradarbiavimas turėtų būti pakeistas aiškia teisine sistema, kad būtų galima užtikrinti sąveikumą visais administravimo lygmenimis ir visuose sektoriuose ir taip pat užtikrinti sklandžius tarpvalstybinius duomenų srautus teikiant iš tiesų europietiškas skaitmenines paslaugas. Viešojo sektoriaus sąveikumas daro didelį poveikį Sutartyse nustatytai teisei į laisvą prekių ir paslaugų judėjimą, nes dėl sudėtingų administracinių procedūrų gali atsirasti didelių kliūčių, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVI);
- (2) valstybės narės ir Sąjunga daugiau kaip du dešimtmečius dirba siekdamos remti administravimo institucijų modernizavimą vykdant skaitmeninę pertvarką ir skatindamos kurti glaudžius ryšius, kurių reikia siekiant sukurti iš tiesų europietišką skaitmeninę erdvę. Komisijos komunikate „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“ (COM(2021) 118) pabrėžiamas poreikis iki 2030 m. paspartinti viešųjų paslaugų skaitmenizaciją, be kita ko, užtikrinant sąveikumą visais valdžios lygmenimis ir tarp visų viešųjų paslaugų. Be to, COVID-19 pandemija paspartino skaitmeninę pertvarką ir paskatino viešojo administravimo institucijas prisitaikyti prie internetinio veiklos modelio, be kita ko, tarpvalstybinių skaitmeninių viešųjų paslaugų srityje, taip pat pažangesnio ir žalesnio technologijų naudojimo, laikantis Europos žaliajame kurse ir Europos Parlamento ir Tarybos

³⁴ OL C [...], [...], p. [...].

³⁵ OL C [...], [...], p. [...].

reglamente (ES) 2021/1119 nustatytų klimato ir energetikos tikslų³⁶. Šiuo reglamentu siekiama reikšmingai prisidėti prie šių Sąjungos tikslų įgyvendinimo, sukuriant struktūrizuotą valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimo tarpvalstybinio sąveikumo srityje sistemą, kuria bus remiamas skaitmeninių viešųjų paslaugų kūrimas;

- (3) naujam valdymo struktūrai turėtų būti suteikiami teisiniai įgaliojimai toliau plėtoti Europos sąveikumo sistemą ir kitus bendrus sąveikumo sprendimus, kaip antai specifikacijas ir taikomas programas. Be to, šiuo reglamentu turėtų būti nustatytas aiškus ir lengvai atpažįstamas kai kurių sąveikumo sprendimų ženklas. Turėtų būti skatinama kurti aktyvią bendruomenę, veikiančią atvirą valdžios sektoriaus technologijų sprendimų srityje;
- (4) siekiant laikytis nuoseklaus požiūrio į viešojo sektoriaus sąveikumą visoje Sąjungoje, remti gero administravimo principą ir laisvą asmens ir ne asmens duomenų judėjimą Sąjungoje, būtina kuo labiau suderinti taisykles, taikomas visiems viešiesiems sektoriams, kurie yra tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų siekiant palengvinti viešųjų paslaugų teikimą arba jas valdyti, valdytojai arba teikėjai. Šis tikslas aktualus Komisijai ir kitoms Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir agentūroms, taip pat valstybių narių viešojo sektoriaus institucijoms, veikiančioms visais administravimo lygmenimis: ES, nacionaliniu, regioniniu ir vietos. Agentūros atlieka svarbų darbą renkant valstybėse narėse rengiamų reguliavimo ataskaitų duomenis. Todėl šių duomenų sąveikumas taip pat turėtų būti numatomas šiame reglamente;
- (5) tarpvalstybinis sąveikumas užtikrinamas ne tik naudojant centralizuotą valstybių narių skaitmeninę infrastruktūrą, bet ir taikant decentralizuotas procedūras. Tai reiškia, kad skirtingų valstybių narių vietos valdžios institucijos keičiasi duomenimis nebūtinai naudodamos nacionalinius tinklo mazgus. Todėl būtina parengti bendrus sprendimus, kurie gali būti taikomi visais administravimo lygmenimis ir kurie visų pirma yra susiję su specifikacijomis ir naudojimo normomis. Poreikis užtikrinti tarpvalstybinę skaitmeninę sąveiką didėja, todėl reikia sprendimų, kurie galėtų šį poreikį patenkinti. Šiuo reglamentu siekiama palengvinti ir skatinti mainus tarp visų administravimo lygmenų;
- (6) sąveikumas palengvina sėkmingą politikos, visų pirma glaudžiai susijusios su viešojo sektoriaus sritimis, kaip antai teisingumo ir vidaus reikalų, mokesčių ir muitų, transporto, sveikatos, žemės ūkio, taip pat verslo ir pramonės reguliavimo, įgyvendinimą. Tačiau vieno sektoriaus sąveikumo perspektyva yra susijusi su rizika, kad dėl skirtingų arba nesuderinamų sprendimų priėmimo nacionaliniu arba sektorių lygmeniu atsirastų naujų elektroninių kliūčių, trukdančių tinkamai veikti vidaus rinkai ir naudotis su ja susijusiomis judėjimo laisvėmis. Be to, atsiranda rizika, kad bus pakenkta rinkų atvirumui ir konkurencingumui bei įmonėms ir piliečiams teikiamoms visuotinės svarbos paslaugoms. Todėl šiuo reglamentu taip pat turėtų būti sudaromos palankesnės sąlygos užtikrinti sektorių sąveikumą, jis turėtų būti skatinamas ir jam šis reglamentas turėtų būti taikomas;
- (7) siekiant įveikti sąveikumo sistemos susiskaidymą Sąjungoje, turėtų būti skatinama bendra sąveikumo koncepcija Sąjungoje ir holistinis požiūris į sąveikumo sprendimus. Struktūrizuotu bendradarbiavimu turėtų būti remiamos priemonės, kuriomis skatinama skaitmeninėms technologijoms pritaikyta ir integruotojo sąveikumo principais grindžiama politika. Be to, viešojo sektoriaus institucijos ir Sąjungos institucijos,

³⁶ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

įstaigos ir agentūros turėtų būti skatinamos veiksmingai valdyti ir naudoti skaitmeninių paslaugų infrastruktūrą ir jos atitinkamus komponentus, kad būtų galima sukurti ir teikti tvarias ir veiksmingas tarpvalstybines viešąsias paslaugas;

- (8) siekiant sukurti tarpvalstybines sąveikias viešąsias paslaugas, formuojant politiką svarbu kuo anksčiau sutelkti dėmesį į sąveikumo aspektą. Todėl viešojo organizacija, ketinanti sukurti naują arba pakeisti esamą tinklą ir informacinę sistemą, galinčią turėti didelį poveikį tarpvalstybiniam sąveikumui, turėtų atlikti sąveikumo vertinimą. Šį vertinimą atlikti būtina, kad būtų galima suprasti planuojamų veiksmų poveikio mastą ir pasiūlyti priemones, kaip gauti naudos ir sumažinti galimas išlaidas. Sąveikumo vertinimas turėtų būti privalomas trimis atvejais, susijusiais su tarpvalstybiniu sąveikumu. Kitais atvejais viešosios organizacijos gali nuspręsti sąveikumo vertinimą atlikti savanoriškai;
- (9) tam tikromis aplinkybėmis taip pat gali būti pagrįsta ir ekonomiškai naudinga, kad sąveikumo vertinimas apimtų daugiau nei vieną projektą, pavyzdžiui, tais atvejais, kai viešojo sektoriaus institucijos ketina sukurti bendrą taikomąją programą arba duomenų tvarkymo platformą. Tokiais atvejais turėtų būti primygtinai raginama įvertinti ne tik ar bus galima pasiekti Europos sąveikumo tikslus, bet ir ar bus užtikrintas visiškas sąveikumas;
- (10) atliekant sąveikumo vertinimą turėtų būti įvertinamas planuojamų veiksmų poveikis tarpvalstybiniam tinklų ir informacinių sistemų sąveikumui, pavyzdžiui, atsižvelgiant į to poveikio kilmę, pobūdį, ypatumus ir mastą. Į šio vertinimo rezultatus turėtų būti atsižvelgiama nustatant tinkamas priemones, kurių reikėtų imtis siekiant sukurti arba pakeisti tinklą ir informacinę sistemą;
- (11) sąveikumo vertinimo rezultatus organizacija turėtų paskelbti savo interneto svetainėje. Paskelbus rezultatus neturėtų kilti rizika intelektinės nuosavybės teisėms arba komercinėms paslaptims, o jų skelbimas, tais atvejais, kai tai pateisinama, turėtų būti ribojamas viešosios tvarkos arba saugumo sumetimais. Turėtų būti laikomasi Sąjungos teisės aktų nuostatų, kuriomis reglamentuojama asmens duomenų apsauga;
- (12) viešojo sektoriaus institucijos arba Sąjungos institucijos, įstaigos arba agentūros, ieškančios sąveikumo sprendimų, turėtų turėti galimybę prašyti kitų viešojo sektoriaus institucijų arba Sąjungos institucijų, įstaigų arba agentūrų pateikti organizacijų naudojamą programinės įrangos kodą ir su juo susijusius dokumentus. Viešojo sektoriaus institucijų ir Sąjungos institucijų, įstaigų ir agentūrų dalijimasis informacija turėtų tapti standartine praktika, o jei nesidalijama, turėtų būti pateikiamas teisinis tokio sprendimo pagrindimas. Be to, viešojo sektoriaus institucijos arba Sąjungos institucijos, įstaigos arba agentūros turėtų siekti kurti naujus sąveikumo sprendimus arba toliau plėtoti jau taikomus sąveikumo sprendimus;
- (13) nusprendusios dalytis savo sprendimais su kitomis viešojo administravimo institucijomis arba visuomene, viešojo administravimo institucijos veikia viešojo intereso labui. Tai dar aktualiau kalbant apie naujoviškas technologijas: pavyzdžiui, dėl atvirojo kodo algoritmai tampa skaidrūs ir sudaromos sąlygos vykdyti nepriklausomus auditus ir naudoti atkuriamas sudedamąsias dalis. Viešojo administravimo institucijoms dalijantis sąveikumo sprendimais turėtų būti sudaromos sąlygos sukurti atvirą viešojo sektoriaus skaitmeninių technologijų ekosistemą, kuri galėtų būti naudinga įvairiais atžvilgiais;
- (14) stebėdama sąveikumo sprendimų suderinamumą ir siūlydama priemones, kuriomis būtų užtikrinamas jų suderinamumas su jau taikomais tokios pačios paskirties

sprendimais, Europos sąveikumo valdyba turėtų atsižvelgti ir į tai, kad sprendimai gali pasenti;

- (15) Europos sąveikumo sistema turėtų būti užtikrinamas nuoseklumas ir ji turėtų būti pripažįstama kaip vienas bendras Sąjungos požiūrio į sąveikumą viešųjų paslaugų sektoriuje atskaitos taškas. Be to, naudojant specializuotas sąveikumo sistemas gali būti patenkinami konkrečių sektorių, sričių ar administracinių lygmenų poreikiai. Šiomis sistemomis turėtų būti toliau skatinama įgyvendinti sąveikumo sprendimus;
- (16) Europos sąveikumo sistemą turėtų sukurti Europos sąveikumo valdyba, kurioje, be kita ko, turi būti po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą. Todėl Europos sąveikumo sistemos kūrimo ir diegimo procesų dalyviai yra valstybės narės ir kiti Europos sąveikumo valdybos nariai. Prireikus Europos sąveikumo valdyba Europos sąveikumo sistemą turėtų atnaujinti;
- (17) specializuotose sąveikumo sistemose, rengiamose siekiant papildyti Europos sąveikumo sistemą, turėtų būti atsižvelgiama į Sąjungos lygmeniu parengtas jau naudojamas ir konkrečioms sektoriams (pavyzdžiui, sveikatos sektoriui) skirtas sistemas, ir joms neturėtų būti daromas poveikis;
- (18) sąveikumas yra tiesiogiai susijęs su atvirosiomis specifikacijomis ir standartais ir priklauso nuo jų naudojimo. Todėl turėtų būti leidžiama Sąjungos viešajame sektoriuje susitarti dėl kompleksinio pobūdžio atvirųjų specifikacijų ir kitų sprendimų, skirtų sąveikumui skatinti. Naujojoje sistemoje turėtų būti aiškiai numatoma, kaip tokie sutarti sąveikumo sprendimai bus kuriami ir skatinami ateityje. Taip viešojo sektoriaus nuomonė bus labiau suderinta, o viešojo sektoriaus poreikius ir viešąsias vertybes bus galima perteikti platesnio masto diskusijose;
- (19) daugelis viešajame sektoriuje naudojamų sąveikumo specifikacijų galėtų būti rengiamos remiantis galiojančiais Sąjungos teisės aktais. Todėl būtina susieti visas viešojo sektoriaus tinklų ir informacinių sistemų specifikacijas, kurias privaloma taikyti vadovaujantis Sąjungos teisinėmis nuostatomis. Įgyvendinančiosioms institucijoms ne visada pavyksta rasti reikalavimus naujausiu ir kompiuterio skaitomu formatu. Viena bendra prieiga ir aiškos taisyklės dėl tokios informacijos metaduomenų turėtų padėti viešojo sektoriaus institucijoms užtikrinti, kad jų skaitmeninių paslaugų infrastruktūra atitiktų ir galiojančias, ir būsimas taisykles.
- (20) turėtų būti sukurtas Europos sąveikumo portalas, tapsiantis sąveikumo sprendimų, žinių ir bendrijos atskaitos tašku. Portalas turėtų veikti kaip sąsaja su oficialiais šaltiniais, tačiau prie jo taip pat turėtų būti leidžiama prisidėti Europos sąveikumo bendrijai;
- (21) Europos sąveikumo portale turėtų būti viešai skelbiami sprendimai, atitinkantys Europos sąveikumo sistemos atvirumo, techninio neutralumo ir saugumo principus. Kadangi atvirojo kodo programinė įranga suteikia naudotojams galimybę aktyviai vertinti ir tikrinti sprendimų sąveikumą ir saugumą, svarbu, kad atvirojo kodo programinė įranga būtų pritaikyta sąveikumo sprendimų įgyvendinimui. Šiuo atveju, siekiant didesnio teisinio aiškumo ir abipusio licencijų pripažinimo valstybėse narėse, turėtų būti skatinama naudoti atvirojo kodo programinės įrangos licencijas;
- (22) šiuo metu elektroniniu būdu teikiamos arba valdomos Sąjungos viešosios paslaugos daugeliu atvejų priklauso nuo ne Sąjungoje įsisteigusių paslaugų teikėjų. Sąjunga yra strategiškai suinteresuota užtikrinti, kad ji išlaikytų ir plėtotų esminius technologinius pajėgumus, reikalingus jos bendrajai skaitmeninei rinkai apsaugoti ir visų pirma užtikrinti, kad būtų teikiamos paslaugos, apsaugoti ypatingos svarbos tinklų ir

informacines sistemas ir teikti svarbiausias paslaugas. Europos sąveikumo paramos priemonės turėtų padėti viešojo administravimo institucijoms vystytis ir gebėti atsižvelgti į naujus tarpvalstybinio masto uždavinius ir sritis. Sąveikumas yra būtina sąlyga siekiant išvengti technologinio susaistymo, sudaryti sąlygas techniniams pokyčiams ir skatinti inovacijas, o dėl to turėtų padidėti Sąjungos konkurencingumas pasaulio mastu;

- (23) būtina nustatyti valdymo mechanizmą, padėsiantį lengviau įgyvendinti Sąjungos politiką taip, kad būtų užtikrinamas sąveikumas. Taikant šį mechanizmą daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama sąveikiam skaitmeniniam politikos įgyvendinimui po to, kai ji bus patvirtinta teisės aktais, ir jis turėtų padėti kurti poreikiais grindžiamus sąveikumo sprendimus. Šiuo mechanizmu turėtų būti remiamos viešojo sektoriaus institucijos. Viešojo sektoriaus institucijų rėmimo projektus Europos sąveikumo valdyba turėtų siūlyti Komisijai, o ši turėtų nuspręsti, ar juos parengti;
- (24) kuriant, plėtojant ir teikiant viešąsias paslaugas visų valdžios lygmenų atstovai turėtų bendradarbiauti su novatoriškomis organizacijomis – tiek bendrovėmis, tiek ne pelno subjektais. Viešojo sektoriaus institucijų ir startuolių bei novatoriškų MVI bendradarbiavimo e. valdžios technologijų srityje rėmimas arba bendradarbiavimas daugiausia dalyvaujant pilietinės visuomenės (toliau – „CivicTech“) organizacijoms yra veiksminga viešojo sektoriaus inovacijų rėmimo ir sąveikumo priemonių naudojimo privačiojo ir viešojo sektoriaus partnerių organizacijose skatinimo priemonė. Remiant atvirą Sąjungos e. valdžios technologijų ekosistemą, kurioje suburiami skirtingų valstybių viešieji ir privatieji subjektai ir kuri apima įvairius valdžios lygmenis, turėtų būti sudaromos sąlygos plėtoti novatoriškas iniciatyvas, kuriomis siekiama kurti ir diegti e. valdžios technologijų sąveikumo sprendimus;
- (25) nustačius bendrus inovacijų poreikius ir prioritetus ir sutelkus bendras e. valdžios technologijų ir eksperimentavimo pastangas tarpvalstybiniu mastu, Sąjungos viešojo sektoriaus institucijos galėtų dalytis rizika, įgyta patirtimi ir inovacijų paramos projektų rezultatais. Vykdam šią veiklą visų pirma bus naudojamosi gausiu Sąjungos technologijų srities startuolių ir MVI rezervu. Sėkmingi e. valdžios technologijų projektai ir inovacijų priemonės, išbandomi taikant Europos sąveikumo inovacijų priemonės, turėtų padėti išplėsti e. valdžios technologijų priemonių ir pakartotinai panaudojamų sąveikumo sprendimų sąrašą;
- (26) kuriant Europos sąveikumo paramos priemones galėtų būti naudingos saugios eksperimentavimo erdvės, kartu užtikrinant atsakingas inovacijas ir tinkamų rizikos mažinimo ir apsaugos priemonių integraciją. Siekiant užtikrinti inovacijoms palankią, ateities iššūkiams pritaikytą ir trikdžiams atsparią teisinę sistemą, turėtų būti sudarytos sąlygos tokius projektus įgyvendinti apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje. Apribota bandomoji reglamentavimo aplinka turėtų būti neatsiejama kontroliuojamos bandymų aplinkos, kurioje galima kurti ir išbandyti novatoriškus sprendimus prieš integruojant tokias sistemas į viešojo sektoriaus tinklą ir informacines sistemas, dalis. Apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje sąveikumas turėtų būti skatinamas pasitelkiant novatoriškus sprendimus, kuriant kontroliuojamą eksperimentavimo ir bandymų aplinką, siekiant užtikrinti sprendimų suderinamumą su šiuo reglamentu ir kitais atitinkamais Sąjungos teisės aktais bei valstybių narių teisės aktais, didinti novatorių ir kompetentingų institucijų teisinį tikrumą ir geriau suprasti naujų sprendimų galimybes, su jais susijusią riziką ir jų poveikį. Siekiant užtikrinti vienodą įgyvendinimą visoje Sąjungoje ir masto ekonomiją, tikslinga sukurti bendras apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos įgyvendinimo taisykles. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

(ES) 2018/1725 58 straipsnio 2 dalies i punktą Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas Sąjungos institucijoms ir įstaigoms gali skirti administracinę baudą už pažeidimą, susijusį su apribota bandomąja reglamentavimo aplinka;

- (27) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 4 dalį ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 6 straipsnį būtina nustatyti kitais tikslais surinktų asmens duomenų naudojimo siekiant apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje sukurti tam tikrus su viešuoju interesu susijusius sąveikumo sprendimus teisinį pagrindą; Šiuo reglamentu siekiama nustatyti asmens duomenų tvarkymo teisinį pagrindą tik tuo atveju, kai naudojama apribota bandomoji reglamentavimo aplinka. Visais kitais asmens duomenų tvarkymo pagal šį reglamentą atvejais turėtų būti remiamasi atskiru teisiniu pagrindu;
- (28) būtina siekti, kad ypač viešojo sektoriaus darbuotojai geriau išmanytų sąveikumo klausimus. Šiuo atžvilgiu labai svarbu užtikrinti tęstinį mokymą ir skatinti su šia tema susijusį bendradarbiavimą ir veiksmų koordinavimą. Be mokymų apie Europos sąveikumo sprendimus, visos iniciatyvos prireikus turėtų būti grindžiamos arba papildomos dalijimusi patirtimi ir sprendimais, taip pat keitimusi informacija apie geriausią praktiką ir skatinimu ja vadovautis;
- (29) siekiant sukurti mechanizmą, kuriuo būtų palengvinamas viešojo sektoriaus institucijų tarpusavio mokymosi procesas ir dalijimasis geriausia patirtimi įgyvendinant Europos sąveikumo sprendimus visose valstybėse narėse, būtina nustatyti, kaip turi būti vykdomas tarpusavio vertinimo procesas. Atliekant tarpusavio vertinimą vertinama viešojo sektoriaus institucija gali gauti vertingų įžvalgų ir rekomendacijų. Visų pirma ši informacija gali padėti palengvinti technologijų, priemonių, rodiklių ir procesų perdavimą tarp tarpusavio vertinime dalyvaujančių valstybių narių. Ją naudojant sukuriamą galimybę funkciškai dalytis geriausia patirtimi valstybėse narėse, kuriose sąveikumo brandos lygis skiriasi. Siekdama užtikrinti, kad tarpusavio vertinimo procesas būtų ekonomiškai efektyvus ir būtų gaunami aiškūs ir įtikinami rezultatai, taip pat siekdama išvengti nereikalingos naštos, Komisija, pasikonsultavusi su Europos sąveikumo valdyba, gali priimti gaires dėl geriausios tokių tarpusavio vertinimų struktūros;
- (30) siekiant nustatyti bendrą Europos sąveikumo struktūrizuoto bendradarbiavimo kryptį skatinant Sąjungos viešųjų paslaugų skaitmeninį sujungimą ir sąveikumą ir prižiūrėti su tokiu bendradarbiavimu susijusią strateginę ir įgyvendinimo veiklą, turėtų būti įsteigta Europos sąveikumo valdyba. Europos sąveikumo valdyba turėtų vykdyti savo užduotis atsižvelgdama į tarpvalstybinio sąveikumo taisyklės ir sprendimus, jau įgyvendintus esamose tinklų ir informacinėse sistemose;
- (31) tam tikros Sąjungos įstaigos, kaip antai Europos duomenų inovacijų valdyba ir Europos sveikatos duomenų erdvės valdyba, kurioms pavesta, be kita ko, didinti sąveikumą konkrečios srities arba politikos lygmeniu. Tačiau nė vienai iš esamų įstaigų nepavesta spręsti tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms teikti arba valdyti Sąjungoje, tarpvalstybinio sąveikumo klausimo. Šiuo reglamentu įsteigiama Europos sąveikumo valdyba turėtų remti Sąjungos įstaigas, rengiančias politiką, veiksmus ir sprendimus, susijusius su tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms teikti arba valdyti Sąjungoje, tarpvalstybinio sąveikumu, pavyzdžiui, duomenų erdvių perkeliamumo ir pakartotinio panaudojimo semantinio sąveikumo srityje. Siekdama užtikrinti tarpvalstybinio sąveikumo veiksmų ir konkretiems sektoriams skirtų veiksmų suderinamumą ir

sinergiją, Europos sąveikumo valdyba turėtų palaikyti ryšius su visomis atitinkamomis Sąjungos įstaigomis;

- (32) siekiant pagerinti viešojo sektoriaus sąveikumą, reikia užtikrinti aktyvų visų valstybių narių ekspertų, specialistų, naudotojų ir suinteresuotųjų visuomenės grupių dalyvavimą ir įsipareigojimus visais valdžios lygmenimis ir taip pat įtraukti tarptautinius partnerius ir privačiojo sektoriaus atstovus. Siekiant pasinaudoti jų patirtimi, įgūdžiais ir kūrybiškumu, specialus atviras forumas (toliau – Europos sąveikumo bendrija) turėtų padėti perduoti grįžtamąją informaciją, naudotojų ir veiklos poreikius, nustatyti sritis, kurias reikėtų plėtoti toliau, ir ES bendradarbiavimo sąveikumo srityje prioritetus. Sukurta Europos sąveikumo bendrija turėtų padėti koordinuoti pagrindinių strateginių ir operatyvinių sąveikumo subjektų veiklą ir užtikrinti jų bendradarbiavimą;
- (33) Europos sąveikumo bendrija turėtų būti atvira visoms suinteresuotosioms šalims. Prieiga prie Europos sąveikumo bendrijos turėtų būti kuo paprastesnė, suteikiama vengiant nereikalingų kliūčių ir naštos. Europos sąveikumo bendrija turėtų suburti viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotąsias šalis, įskaitant piliečius, turinčius patirties įvairiose tarpvalstybinio sąveikumo srityse, kaip antai akademinės bendruomenės atstovus, mokslinių tyrimų ir inovacijų, švietimo, standartų ir specifikacijų rengimo, įmonių ir visų lygmenų viešojo administravimo specialistus;
- (34) siekiant užtikrinti veiksmingą šiame reglamente nustatytą taisyklių įgyvendinimą, būtina paskirti už jo įgyvendinimą atsakingas nacionalines kompetentingas institucijas. Daugelyje valstybių narių kai kurie subjektai jau dirba sąveikumo plėtojimo srityje. Šie subjektai galėtų tapti kompetentingomis institucijomis pagal šį reglamentą;
- (35) nustatyta Europos sąveikumo darbotvarkė turėtų būti naudojama kaip pagrindinė Sąjungos viešųjų investicijų į sąveikumo sprendimus koordinavimo priemonė. Joje turėtų būti pateikiama išsami finansavimo galimybių ir finansavimo įsipareigojimų šioje srityje apžvalga, prireikus integruojant susijusias Sąjungos programas. Tai turėtų padėti kurti sinergiją ir koordinuoti finansinę paramą, susijusią su sąveikumo plėtojimu, ir išvengti dubliavimosi;
- (36) turėtų būti renkama informacija, kuria remiantis būtų galima įvertinti šio reglamento veiksmingumą siekiant jo tikslų, ir teikti atsiliepimus, reikalingus šio reglamento vertinimui atlikti pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalį³⁷. Todėl Komisija turėtų vykdyti šio reglamento stebėseną ir vertinimą. Vertinimas turėtų būti grindžiamas penkiais kriterijais: efektyvumu, veiksmingumu, aktualumu, nuoseklumu ir ES pridėtine verte. Remiantis šiuo vertinimu turėtų būti atliekami ir galimų tolesnių priemonių poveikio vertinimai. Stebėseną turėtų apimti esamus duomenų šaltinius ir stebėsenos procesus;
- (37) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos sukūrimo ir naudojimo taisyklės ir sąlygos;
- (38) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. viešojo administravimo institucijų sąveikumo visos Sąjungos mastu, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame pačiame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu

³⁷ OJ L 123, 2016 5 12, p 1.

neviršijama to, kas būtina siekiant Sutartyse nustatytų tikslų, visų pirma susijusių su bendrosios rinkos stiprinimu;

- (39) šio reglamento taikymo pradžia turėtų būti atidėta trims mėnesiams nuo jo įsigaliojimo dienos, kad valstybės narės ir Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros turėtų pakankamai laiko pasiruošti taikyti šį reglamentą. Tokio laikotarpio reikia siekiant įsteigti Europos sąveikumo valdybą ir Europos sąveikumo bendriją, taip pat paskirti nacionalines kompetentingas institucijas ir sąveikumo koordinatorius;
- (40) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725³⁸ 42 straipsnio 1 dalį buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir ... m. ... d. jis pateikė nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomos priemonės, kuriomis siekiama skatinti tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms teikti arba valdyti Sąjungoje, tarpvalstybinį sąveikumą, nustatant viešojo sektoriaus sąveikumo bendras taisykles ir koordinavimo sistemą ir siekiant skatinti sąveikios transeuropinės skaitmeninių viešųjų paslaugų infrastruktūros plėtrą.
2. Šis reglamentas taikomas valstybių narių viešojo sektoriaus institucijoms, taip pat Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir agentūroms, teikiančioms arba valdančioms tinklų arba informacines sistemas, kurias naudojant viešąsias paslaugas galima teikti arba valdyti elektroniniu būdu.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) tarpvalstybinis sąveikumas – tinklų ir informacinių sistemų, kurias gali naudoti įvairių valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos ir Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros, gebėjimas sąveikauti ir dalytis duomenimis naudojant elektroninio ryšio priemones;
- 2) tinklų ir informacinė sistema – tinklų ir informacinė sistema, apibrėžta pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 [pasiūlymas dėl TIS 2], 4 straipsnio 1 punkte;
- 3) sąveikumo sprendimas – techninė specifikacija, įskaitant standartą, arba kitas sprendinys, įskaitant conceptualias sistemas, gaires ir taikomas programas, kuriame apibūdinami teisiniai, organizaciniai, semantiniai arba techniniai reikalavimai, kuriuos, siekiant padidinti tarpvalstybinį sąveikumą, turi atitikti tinklų ir informacinė sistema;

³⁸ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

- 4) viešojo sektoriaus institucija – viešojo sektoriaus institucija, apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/1024 2 straipsnio 1 punkte;
- 5) duomenys – duomenys, apibrėžti Reglamento (ES) 2022/868 dėl Europos duomenų valdymo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724 (Duomenų valdymo aktas), 2 straipsnio 1 punkte³⁹;
- 6) kompiuterio skaitomas formatas – elektroninis formatas, apibrėžtas Direktyvos (ES) 2019/1024 2 straipsnio 13 punkte;
- 7) e. valdžios technologijos, „GovTech“ – technologijomis grindžiamas viešojo ir privačiojo sektorių subjektų bendradarbiavimas, kuriuo remiama viešojo sektoriaus skaitmeninė pertvarka;
- 8) standartas – standartas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012⁴⁰ 2 straipsnio 1 punkte;
- 9) aukščiausias valdymo lygmuo – aukščiausio administracinio lygmens vadovas, valdymo arba koordinavimo ir priežiūros įstaiga, atsižvelgiant į kiekvienos Sąjungos institucijos, įstaigos ar agentūros aukšto lygio valdymo tvarką.

3 straipsnis

Sąveikumo vertinimas

1. Jeigu viešojo sektoriaus institucija arba Sąjungos institucija, įstaiga ar agentūra ketina sukurti naują arba iš esmės pakeisti esamą tinklą ir informacinę sistemą, kurią naudojant galima teikti arba valdyti viešąsias paslaugas elektroniniu būdu, toliau nurodytais atvejais ji atlieka planuojamų veiksmų poveikio tarpvalstybiniam sąveikumui vertinimą (toliau – sąveikumo vertinimas):
 - a) kai numatoma struktūra arba pakeitimas daro poveikį vienai ar daugiau tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų tarpvalstybinėms paslaugoms teikti keliuose sektoriuose arba administravimo institucijose;
 - b) kai dėl numatomos struktūros arba pakeitimo tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų tarpvalstybinėms paslaugoms teikti, viešųjų pirkimų vertė greičiausiai bus didesnė už Direktyvos 2014/24/ES 4 straipsnyje nustatytą ribą;
 - c) kai numatoma struktūra arba pakeitimas yra susiję su tinklų ir informacine sistema, naudojama tarpvalstybinėms paslaugoms teikti ir finansuojama pagal Sąjungos programas.Atitinkama viešojo sektoriaus institucija arba Sąjungos institucija, įstaiga arba agentūra sąveikumo vertinimą gali atlikti ir kitais atvejais.
2. Sąveikumo vertinimas atliekamas prieš priimant privalomus sprendimus dėl naujos arba pakeistos tinklų ir informacinės sistemos teisinių, organizacinių, semantinių ar

³⁹ 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/868 dėl Europos duomenų valdymo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724 (Duomenų valdymo aktas) (OL L 152, 2022 6 3, p. 1).

⁴⁰ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

techninių reikalavimų. Gali būti atliekamas vienas tam tikrų reikalavimų ir kelių tinklų ir informacinių sistemų sąveikumo vertinimas.

Atitinkama viešojo sektoriaus institucija arba Sąjungos institucija, įstaiga arba agentūra savo interneto svetainėje paskelbia sąveikumo vertinimo rezultatų ataskaitą.

3. Nacionalinės kompetentingos institucijos ir sąveikumo koordinatoriai teikia paramą, reikalingą sąveikumo vertinimui atlikti. Komisija gali teikti pagalbines vertinimo technines priemones.
4. Sąveikumo vertinime pateikiama bent ši informacija:
 - a) numatomo naudojimo ir jo poveikio vienos ar kelių atitinkamų tinklų ir informacinių sistemų tarpvalstybiniam sąveikumui aprašymas, įskaitant numatomas su atitinkamų tinklų ir informacinių sistemų pritaikymu susijusias išlaidas;
 - b) atitinkamų tinklų ir informacinių sistemų suderinimo su Europos sąveikumo sistema ir Europos sąveikumo sprendimais pradėjus jas naudoti lygio aprašymas ir aprašymas, kaip šis suderinimas pagerėjo, palyginti su suderinimo lygiu, buvusiu iki naudojimo pradžios;
 - c) taikomųjų programų sąsajų, per kurias elektroniniai įrenginiai gali sąveikauti su duomenimis, kurie laikomi svarbiais tarpvalstybiniu mastu keičiantis informacija su kitomis tinklų ir informacinėmis sistemomis, aprašymas.
5. Jeigu numatomi veiksmai daro tiesioginį poveikį paslaugų gavėjams, atitinkama viešojo sektoriaus institucija arba Sąjungos institucija, įstaiga arba agentūra konsultuojasi su susijusių paslaugų gavėjais arba jų atstovais. Šiomis konsultacijomis nedaroma poveikio komercinių arba viešųjų interesų apsaugai arba tokių sistemų saugumui.
6. Europos sąveikumo valdyba ne vėliau kaip iki ... [vieni metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima sąveikumo vertinimo turinio gaires, kuriose pateikiami ir praktiniai kontroliniai sąrašai.

4 straipsnis

Dalijimasis viešojo sektoriaus institucijų ir Sąjungos institucijų, įstaigų ir agentūrų sąveikumo sprendimais ir pakartotinis jų naudojimas

1. Viešojo sektoriaus institucija arba Sąjungos institucija, įstaiga arba agentūra bet kuriam kitam jos paprašiusiam subjektui pateikia sąveikumo sprendimus, kuriais palaikomos jos elektroniniu būdu teikiamos arba valdomos viešosios paslaugos. Turinys, kuriuo dalijamasi, apima techninius dokumentus ir, kai taikytina, dokumentais patvirtintą pirminį kodą. Šis įpareigojimas dalytis netaikomas šiems sąveikumo sprendimams:
 - a) kai sąveikumo sprendimas palaiko procesus, kurie nėra įtraukti į atitinkamų viešojo sektoriaus institucijų arba Sąjungos institucijų, įstaigų arba agentūrų viešojo sektoriaus užduočių sritį, nustatytą teisės aktuose arba kitose privalomose taisyklėse, arba, jeigu tokių taisyklių nėra, nustatytą pagal atitinkamos valstybės narės arba Sąjungos administravimo institucijų bendrą administracinę praktiką, su sąlyga, kad viešojo sektoriaus užduočių sritis yra skaidri ir ją galima peržiūrėti;

- b) kai sąveikumo sprendimo intelektinės nuosavybės teisės priklauso trečiosioms šalims ir jos neleidžia dalytis šiuo sprendimu;
 - c) kai prieiga prie sąveikumo sprendimo draudžiama arba ribojama dėl šių priežasčių:
 - i) jį naudojant tvarkoma neskelbtina informacija, susijusi su ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsauga, apibrėžta Tarybos direktyvos 2008/114/EB 2 straipsnio d punkte⁴¹;
 - ii) siekiama užtikrinti gynybos interesus arba visuomenės saugumą;
2. Kad pakartotinai sąveikumo sprendimą naudojantis subjektas galėtų jį valdyti savarankiškai, besidalijantis subjektas nurodo, kokios su bendradarbiavimu, parama ir priežiūra susijusios garantijos bus suteikiamos sąveikumo sprendimą pakartotinai naudojančiam subjektui. Prieš pradėdamas naudoti sąveikumo sprendimą, pakartotinai jį naudojantis subjektas besidalijančiam subjektui pateikia tokio sprendimo vertinimą, kuriame aprašo jo gebėjimą savarankiškai valdyti kibernetinį saugumą ir pakartotinai naudojamo sąveikumo sprendimo raidą.
3. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga gali būti įvykdoma paskelbiant atitinkamą turinį Europos sąveikumo portale arba portale, kataloge ar saugykloje, sujungtuose su Europos sąveikumo portalu. Tokiu atveju šio straipsnio 2 dalis besidalijančiam subjektui netaikoma. Komisija besidalijančio subjekto prašymu paskelbia informaciją Europos sąveikumo portale.
4. Sąveikumo sprendimą naudojanči viešojo sektoriaus institucija, Sąjungos institucija, įstaiga ar agentūra arba trečioji šalis gali jį pritaikyti pagal savo poreikius. Jeigu sąveikumo sprendimas buvo paskelbtas viešai, kaip nustatyta 3 dalyje, pritaikytas sąveikumo sprendimas taip pat paskelbiamas viešai tokiu pačiu būdu.
5. Sąveikumo sprendimais besidalijantys ir juos pakartotinai naudojantys subjektai gali sudaryti susitarimą dėl būsimų sąveikumo sprendimo plėtojimo išlaidų pasidalijimo.

2 skyrius

Sąveikumo sprendimai

5 straipsnis

Bendrieji principai

1. Komisija, naudodama elektronines priemones, informaciją apie Europos sąveikumo sprendimus ir Europos sąveikumo sistemą atvirais, kompiuterio skaitomais, prieinamais⁴², randamais ir pakartotinai panaudojamais formatais skelbia Europos sąveikumo portale, jei taikytina – kartu su jų metaduomenimis.
2. Europos sąveikumo valdyba stebi bendrą kuriamų arba rekomenduojamų sąveikumo sprendimų suderinamumą ir siūlo priemones, kuriomis prireikus užtikrinamas jų suderinamumas su kitais sąveikumo sprendimais, kuriais siekiama bendro tikslo, ir prireikus padeda užtikrinti, kad šiuos sprendimus būtų galima papildyti naujomis technologijomis arba pereiti prie tokių technologijų naudojimo.

⁴¹ 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 2008/114/EC dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą vertinimo (OL L 345, 2008 12 23, p. 75).

⁴² 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (Tekstas svarbus EEE) (OL L 151, 2019 6 7, p. 70–115).

6 straipsnis

Europos sąveikumo sistema ir specializuotos sąveikumo sistemos

1. Europos sąveikumo valdyba parengia Europos sąveikumo sistemą⁴³ ir pasiūlo Komisijai ją priimti. Komisija gali patvirtinti Europos sąveikumo sistemą. Komisija Europos sąveikumo sistemą paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Europos sąveikumo sistemoje pateikiamas teisinio, organizacinio, semantinio ir techninio sąveikumo modelis ir rekomendacijos, skirtos visiems subjektams, kuriems taikomas šis reglamentas, kad jie galėtų sąveikauti tarpusavyje naudodami savo tinklą ir informacines sistemas. Į Europos sąveikumo sistemą atsižvelgiama atliekant sąveikumo vertinimą pagal 3 straipsnio 4 dalies b punktą ir 3 straipsnio 6 dalį.
3. Komisija, pasikonsultavusi su Europos sąveikumo valdyba, gali patvirtinti kitas sąveikumo sistemas (toliau – specializuotos sąveikumo sistemos), atitinkančias konkrečių sektorių arba administracinių lygmenų poreikius. Specializuotos sąveikumo sistemos grindžiamos Europos sąveikumo sistema. Europos sąveikumo valdyba įvertina specializuotų sąveikumo sistemų suderinimą su Europos sąveikumo sistema. Komisija specializuotas sąveikumo sistemas skelbia Europos sąveikumo portale.
4. Kurdama nacionalinę sąveikumo sistemą ir kitą susijusią nacionalinę politiką, strategijas ar gaires, valstybė narė atsižvelgia į Europos sąveikumo sistemą.

7 straipsnis

Europos sąveikumo sprendimai

Europos sąveikumo valdyba rekomenduoja tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms, kurios Sąjungoje teikiamos arba valdomos elektroniniu būdu, teikti arba valdyti, tarpvalstybinio sąveikumo sprendimus. Europos sąveikumo valdybos rekomenduojamas sąveikumo sprendimas turi būti pažymimas ženklu „Europos sąveikumo sprendimas“ ir paskelbiamas Europos sąveikumo portale.

8 straipsnis

Europos sąveikumo portalas

1. Komisija suteikia portalą (toliau – Europos sąveikumo portalas), kuris veikia kaip viena bendra prieiga prie informacijos, susijusios su tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms, kurios Sąjungoje teikiamos arba valdomos elektroniniu būdu, teikti arba valdyti, tarpvalstybinio sąveikumu. Portalas prieinamas elektroniniu būdu ir nemokamai. Portalas turi bent šias funkcijas:
 - a) prieigos prie Europos sąveikumo sprendimų;
 - b) prieigos prie kitų sąveikumo sprendimų, nepažymėtų ženklu „Europos sąveikumo sprendimas“, kurie numatyti kitose Sąjungos politikos srityse arba atitinka 2 dalyje nustatytus reikalavimus;
 - c) prieigos prie IRT techninių specifikacijų, kurios gali būti nurodomos pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 13 straipsnį;

⁴³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos sąveikumo sistema. Įgyvendinimo strategija“ (COM(2017) 134 *final*).

- d) priegios prie informacijos apie asmens duomenų tvarkymą 11 ir 12 straipsniuose nurodytoje apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje, jeigu nustatoma, kad kyla didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2016/679 35 straipsnio 1 dalyje ir Reglamento (ES) 2018/1725 39 straipsnyje, taip pat priegios prie informacijos apie reagavimo mechanizmus, kuriuos taikant tą riziką būtų galima greitai sumažinti. Skelbiant informaciją negali būti atskleidžiamas visas poveikio duomenų apsaugai vertinimas;
 - e) Europos sąveikumo bendrijos narių skatinimo keistis žiniomis, kaip nustatyta 16 straipsnyje, pavyzdžiui, sukuriant grįžtamosios informacijos sistemą, kurią naudojant būtų galima pareikšti nuomonę apie Europos sąveikumo valdybos siūlomas priemones arba norą dalyvauti veikloje, susijusiuose su šio reglamento įgyvendinimu;
 - f) priegios prie 20 straipsnyje nurodytų su sąveikumu susijusių stebėsenos duomenų;
 - g) galimybė piliečiams ir pilietinės visuomenės organizacijoms teikti atsiliepimus apie paskelbtą turinį.
2. Europos sąveikumo valdyba gali siūlyti Komisijai portale paskelbti arba nurodyti kitus sąveikumo sprendimus. Šie sprendimai:
- a) neturi būti reglamentuojami pagal trečiųjų šalių teisės aktus ir į juos negali būti įtraukiami asmens duomenys arba konfidenciali informacija;
 - b) turi būti labai gerai suderinti su Europos sąveikumo sprendimais, o tai galima įrodyti paskelbus 3 straipsnyje nurodyto sąveikumo vertinimo rezultatus;
 - c) teikiami pagal licenciją, pagal kurią kitoms viešojo sektoriaus institucijoms arba Sąjungos institucijoms, įstaigoms arba agentūroms leidžiama juos naudoti pakartotinai, arba pagal kurią jie paskelbiami kaip atvirojo kodo programinė įranga. Atvirojo kodo programinės įrangos licencija – licencija, pagal kurią programinę įrangą leidžiama pakartotinai naudoti visais atvejais, nurodytais vienašaliame teisių turėtojo pareiškime, ir pagal kurią naudotojams pateikiami programinės įrangos pirminiai kodai;
 - d) turi būti reguliariai prižiūrimi už sąveikumo sprendimą atsakingo savininko.
3. Jeigu viešojo sektoriaus institucija arba Sąjungos institucija, įstaiga ar agentūra suteikia panašias funkcijas atliekantį portalą, katalogą arba saugyklą, ji imasi būtinų priemonių, kad būtų užtikrintas sąveikumas su Europos sąveikumo portalu. Tais atvejais, kai tokiuose portaluose kaupiami atvirojo kodo programinės įrangos sprendimai, juose turi būti leidžiama naudoti Europos Sąjungos viešąją licenciją.
4. Komisija gali priimti gaires dėl kitų portalų, kurių funkcijos panašios, sąveikumo, kaip nurodyta 3 dalyje.

3 skyrius

Europos sąveikumo paramos priemonės

9 straipsnis

Politikos įgyvendinimo paramos projektai

1. Europos sąveikumo valdyba gali pasiūlyti Komisijai parengti projektus, kuriais viešojo sektoriaus institucijoms būtų padedama skaitmeniniu būdu įgyvendinti

Sąjungos politiką, užtikrinant tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų teikiant arba valdant viešąsias paslaugas, kurios turi būti teikiamos arba valdomos elektroniniu būdu, tarpvalstybinį sąveikumą (toliau – politikos įgyvendinimo paramos projektai).

2. Politikos įgyvendinimo paramos projekte aprašomi:
 - a) esami Europos sąveikumo sprendimai, kurie laikomi būtinais laikantis skaitmeninio politikos įgyvendinimo reikalavimų;
 - b) trūkstami sąveikumo sprendimai, kurie laikomi būtinais laikantis skaitmeninio politikos įgyvendinimo reikalavimų;
 - c) kitos rekomenduojamos paramos priemonės, kaip antai mokymai arba tarpusavio vertinimai.
3. Komisija, pasikonsultavusi su Europos sąveikumo valdyba, nustato taikymo sritį, tvarkaraštį, sektorius ir administracinius lygmenis, kuriuos būtina įtraukti, ir paramos projekto darbo metodus. Jeigu Komisija jau buvo atlikusi ir paskelbusi sąveikumo vertinimą, kaip nurodyta 3 straipsnyje, rengiant paramos projektą atsižvelgiama į to vertinimo rezultatus.
4. Siekdama geriau pagrįsti politikos įgyvendinimo paramos projektą, Europos sąveikumo valdyba gali pasiūlyti sukurti apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką, kaip nurodyta 11 straipsnyje.
5. Politikos įgyvendinimo paramos projekto rezultatai ir įgyvendinant projektą sukurti sąveikumo sprendimai turi būti viešai prieinami ir skelbiami Europos sąveikumo portale.

10 straipsnis

Inovacijų priemonės

1. Europos sąveikumo valdyba gali pasiūlyti Komisijai nustatyti inovacijų priemones, kuriomis būtų remiamas novatoriškų sąveikumo sprendimų kūrimas ir diegimas ES (toliau – inovacijų priemonės).
2. Inovacijų priemonės turi:
 - a) padėti plėtoti esamus arba kurti naujus Europos sąveikumo sprendimus;
 - b) apimti e. valdžios technologijų subjektus.
3. Siekdama remti inovacijų priemonių kūrimą, Europos sąveikumo valdyba gali pasiūlyti sukurti apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką.
4. Komisija inovacijų priemonių rezultatus viešai skelbia Europos sąveikumo portale.

11 straipsnis

Apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos kūrimas

1. Apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje ribotam laikotarpiui sukuriamą kontroliuojama aplinka, kurioje prieš pradedant naudoti galima sukurti, išbandyti ir validuoti novatoriškus sąveikumo sprendimus, kuriais remiamas tarpvalstybinis tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms, kurios turi būti teikiamos arba valdomos elektroniniu būdu, teikti ar valdyti, sąveikumas.
2. Už apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos valdymą atsako dalyvaujančios viešojo sektoriaus institucijos, o tais atvejais, kai viešojo sektoriaus institucijos

bandomojoje aplinkoje tvarko asmens duomenis prižiūrint kitoms atitinkamoms nacionalinėms institucijoms arba kai tokioje bandomoje aplinkoje duomenis tvarko Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros – Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas.

3. 1 dalyje aprašyta apribota bandomoji reglamentavimo aplinka kuriama siekiant padėti įgyvendinti šiuos uždavinius:
 - a) skatinti inovacijas ir sudaryti palankesnes sąlygas kurti ir diegti novatoriškus viešųjų paslaugų skaitmeninio sąveikumo sprendimus;
 - b) sudaryti palankesnes sąlygas tarpvalstybiniam nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimui ir viešųjų paslaugų teikimo sinergijai;
 - c) sudaryti palankesnes sąlygas plėtoti atvirą Europos e. valdžios technologijų ekosistemą, įskaitant bendradarbiavimą su mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis ir startuoliais;
 - d) gerinti valdžios institucijų supratimą apie novatoriškų sąveikumo sprendimų tarpvalstybinio sąveikumo galimybes arba jo siekiant atsirandančias kliūtis, įskaitant teisinės kliūtis;
 - e) prisidėti prie Europos sąveikumo sprendimų kūrimo arba atnaujinimo.
4. Kuriant apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką padedama didinti teisinį tikrumą, nes, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento ir, kai tinkama, kitų Sąjungos ir valstybių narių teisės aktų, bendradarbiaujama su apribotoje bandomojoje reguliavimo aplinkoje dalyvaujančiomis institucijomis.
5. Pasikonsultavusi su Europos sąveikumo valdyba ir, jeigu apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje numatoma tvarkyti asmens duomenis, su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, Komisija, gavusi bendrą bent trijų dalyvaujančių viešojo sektoriaus institucijų prašymą, suteikia leidimą sukurti apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką. Šios konsultacijos neturėtų būti vykdomos vietoje Reglamento (ES) 2016/679 36 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2018/1725 40 straipsnyje nurodytų išankstinių konsultacijų; Jeigu apribota bandomoji aplinka yra susijusi su sąveikumo sprendimais, kuriais remiamas tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms, kurias elektroniniu būdu turi teikti arba valdyti viena ar daugiau Sąjungos institucijų, įstaigų ar agentūrų, galimai dalyvaujant viešojo sektoriaus institucijoms, teikti arba tvarkyti, tarpvalstybinis sąveikumas, leidimo gauti nereikia.

12 straipsnis

Dalyvavimas apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje

1. Dalyvaujančios viešojo sektoriaus institucijos užtikrina, kad tais atvejais, kai novatoriškas sąveikumo sprendimas apima asmens duomenų tvarkymą arba kitaip patenka į kitų nacionalinių institucijų, teikiančių arba remiančių prieigą prie duomenų, priežiūros sritį, nacionalinės duomenų apsaugos institucijos ir tos kitos nacionalinės institucijos būtų įtrauktos į apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos veiklą. Atitinkamai, dalyvaujančios viešojo sektoriaus institucijos gali leisti apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje dalyvauti kitiems e. valdžios technologijų ekosistemos subjektams, kaip antai nacionalinėms arba Europos standartizacijos organizacijoms, notifikuotosioms įstaigoms, mokslinių tyrimų ir eksperimentavimo laboratorijoms, inovacijų centrams ir įmonėms, pageidaujančioms

išbandyti novatoriškus sąveikumo sprendimus. Taip pat gali būti numatomas bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis kuriant mechanizmus, kuriais būtų remiami novatoriški viešajam sektoriui skirti sąveikumo sprendimai.

2. Dalyvavimas apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje trunka laikotarpį, atitinkantį projekto sudėtingumą ir mastą, tačiau bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip dvejus metus nuo apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos sukūrimo. Dalyvavimas gali būti pratęstas dar vienų metų laikotarpiui, jeigu tai būtina duomenų tvarkymo tikslams pasiekti.
3. Dalyvavimas apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje grindžiamas aiškiu planu, kurį parengia dalyviai, atsižvelgdami į kitų nacionalinių kompetentingų institucijų arba, jei taikytina, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno rekomendacijas. Plane pateikiama bent ši informacija:
 - a) dalyvių ir jų funkcijų, numatomo novatoriško sąveikumo sprendimo ir jo numatomos paskirties, taip pat atitinkamų kūrimo, bandymo ir validavimo procesų aprašymas;
 - b) konkretūs su reglamentavimu susiję klausimai ir gairės, kurias tikimasi gauti iš apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką prižiūrinčių institucijų;
 - c) konkrečios dalyvių ir valdžios institucijų, taip pat visų kitų subjektų, dalyvaujančių apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje, bendradarbiavimo sąlygos;
 - d) rizikos valdymo ir stebėsenos mechanizmas, skirtas bet kokiai rizikai nustatyti, jos išvengti ir ją sumažinti;
 - e) pagrindiniai etapai, kuriuos turi įvykdyti dalyviai, kad sąveikumo sprendimas būtų laikomas parengtu naudoti;
 - f) vertinimo ir informacijos teikimo reikalavimai, galimi tolesni veiksmai;
 - g) tais atvejais, kai tvarkomi asmens duomenys, atitinkamų asmens duomenų kategorijos, asmens duomenų tvarkymo tikslai, taip pat su duomenų tvarkymu susiję subjektai ir jų vaidmuo.
4. Dalyvavimas apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje nedaro poveikio su priežiūra ir taisomaisiais veiksmais susijusiems apribotą bandomąją aplinką prižiūrinčių institucijų įgaliojimams.
5. Apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos dalyviai išlieka pagal galiojančius Sąjungos ir valstybių narių teisės aktus, kuriais reglamentuojama atsakomybė, atsakingi už bet kokią žalą, padarytą jiems dalyvaujant apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje.
6. Asmens duomenys gali būti tvarkomi apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje, jeigu tenkinamos šios bendrai vertinamos sąlygos:
 - a) novatoriškas sąveikumo sprendimas kuriamas siekiant apsaugoti viešuosius interesus aukšto lygio veiksmingumo ir kokybės viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų srityje;
 - b) tvarkomi tik tie duomenys, kurie būtini sąveikumo sprendimo, kuris plėtojamas arba išbandomas apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje, veikimui, o jo veikimo negalima veiksmingai užtikrinti tvarkant anoniminius, sintetinius ar kitus ne asmens duomenis;

- c) taikomi veiksmingi stebėsenos mechanizmai, skirti nustatyti, ar naudojant bandomąją aplinką gali kilti didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2016/679 35 straipsnio 1 dalyje ir Reglamento (ES) 2018/1725 39 straipsnyje, taip pat reagavimo mechanizmas, kurį taikant būtų galima greitai sumažinti tą riziką ir prireikus sustabdyti duomenų tvarkymą;
 - d) visi tvarkytini asmens duomenys saugomi funkcinio požiūriu atskirtoje, izoliuotoje ir apsaugotoje dalyvių prižiūrime duomenų tvarkymo aplinkoje ir prieiga prie tų duomenų suteikiama tik įgaliotiems asmenims;
 - e) jokių tvarkomų asmens duomenų neperduoda, neperkelia ir kitokios prieigos prie jų negauna kiti subjektai, kurie nėra bandomosios aplinkos dalyviai, ir tokie duomenys neperduodami jokiems subjektams, kurie nėra bandomosios aplinkos dalyviai;
 - f) bet koks asmens duomenų tvarkymas nedaro poveikio duomenų subjektų teisių taikymui, kaip numatyta Sąjungos asmens duomenų apsaugos teisės aktuose, visų pirma Reglamento (ES) 2016/679 22 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2018/1725 24 straipsnyje;
 - g) tvarkomi asmens duomenys apsaugomi naudojant tinkamas technines ir organizacines priemones ir pašalinami pasibaigus dalyvavimui apribotoje bandomojoje aplinkoje arba asmens duomenų saugojimo laikotarpiui;
 - h) asmens duomenų tvarkymo registracijos įrašai saugomi visą dalyvavimo bandomojoje aplinkoje laikotarpį ir ribotą laikotarpį po jo pabaigos – tai daroma tik tam, kad būtų įvykdytos šiame straipsnyje ar kituose taikytinuose Sąjungos ar valstybių narių teisės aktuose nustatytos atskaitomybės ir patvirtinimo dokumentais pareigos, ir tik jeigu to reikia toms pareigoms įvykdyti;
 - i) kaip vienas iš techninių dokumentų, kartu su bandymų rezultatais saugomas išsamus ir detalus sąveikumo sprendimo mokymo, bandymo ir validavimo procesų ir loginio pagrindo aprašas ir jis taip pat perduodamas Europos sąveikumo valdybai;
 - j) Europos sąveikumo portale paskelbiamas glaustas bandomojoje aplinkoje kuriamo sąveikumo sprendimo, jo tikslų ir numatomų rezultatų aprašas.
7. Dalyvaujančios viešojo sektoriaus institucijos Europos sąveikumo valdybai ir Komisijai teikia periodines ataskaitas ir galutines ataskaitas, kuriose informuoja apie apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje pasiektus rezultatus, be kita ko, pateikia gerosios praktikos pavyzdžių, aprašo įgytą patirtį ir pateikia rekomendacijų dėl jų struktūros ir, kai aktualu, dėl šio reglamento ir kitų Sąjungos teisės aktų, kurių laikymasis prižiūrimas konkrečioje apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje, tobulinimo. Europos sąveikumo valdyba pateikia Komisijai nuomonę dėl apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje pasiektų rezultatų, kai taikytina, nurodydama veiksmus, kurių reikia imtis siekiant įgyvendinti naujus sąveikumo sprendimus, kuriais skatinamas tarpvalstybinis tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų teikiant arba valdant viešąsias paslaugas, kurios turi būti teikiamos arba valdomos elektroniniu būdu, sąveikumas.
8. Komisija užtikrina, kad informacija apie apribotą bandomąją reglamentavimo aplinką būtų skelbiama Europos sąveikumo portale.

9. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos sukūrimo ir naudojimo taisyklės ir sąlygos, įskaitant tinkamumo kriterijus ir paraiškų dėl bandomosios aplinkos teikimo, atrankos, dalyvavimo joje ir pasitraukimo iš jos tvarką, taip pat dalyvių teises ir pareigas.
10. Jeigu apribotoje bandomojoje reglamentavimo aplinkoje numatoma naudoti dirbtinį intelektą, tais atvejais, kai [pasiūlymo dėl] Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės (Dirbtinio intelekto aktas) ir iš dalies keičiami tam tikri Sąjungos teisėkūros procedūra priimti aktai, 53 ir 54 straipsniuose nustatytos taisyklės prieštarauja šiame reglamente nustatytoms taisyklėms, viršenybę turi minėto Dirbtinio intelekto akto 53 ir 54 straipsniuose nustatytos taisyklės.

13 straipsnis

Mokymas

1. Komisija, padedama Europos sąveikumo valdybos, teikia mokymo medžiagą, susijusią su Europos sąveikumo sistemos naudojimu ir Europos sąveikumo sprendimais. Viešojo sektoriaus institucijos ir Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros parengia atitinkamas su sąveikumo klausimais susijusias mokymo programas savo darbuotojams, kuriems pavedamos strateginės ar veiklos užduotys, darančios poveikį Sąjungos tinklų ir informacinėms sistemoms.
2. Siekdama stiprinti viešojo sektoriaus institucijų ir Sąjungos institucijų, įstaigų ir agentūrų darbuotojų bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais, Komisija Sąjungos lygmeniu rengia su sąveikumo klausimais susijusius mokymo kursus. Apie šiuos kursus skelbiama Europos sąveikumo portale.

14 straipsnis

Tarpusavio vertinimai

1. Nustatomas viešojo sektoriaus institucijų bendradarbiavimo mechanizmas, skirtas padėti joms įgyvendinti Europos sąveikumo sprendimus savo tinklų ir informacinėse sistemose ir atlikti 3 straipsnyje nurodytus sąveikumo vertinimus (toliau – tarpusavio vertinimai).
2. Tarpusavio vertinimus atlieka sąveikumo ekspertai iš kitų valstybių narių nei ta, kurioje įsikūrusi vertinama viešojo sektoriaus institucija. Komisija, pasikonsultavusi su Europos sąveikumo valdyba, gali priimti tarpusavio vertinimų metodikos ir turinio gaires.
3. Visa informacija, gauta tarpusavio vertinimo metu, naudojama tik tarpusavio vertinimo tikslais. Tarpusavio vertinime dalyvaujantys ekspertai neatskleidžia trečiosioms šalims jokios atliekant tą vertinimą gautos neskelbtinos arba konfidencialios informacijos. Atitinkama valstybė narė užtikrina, kad apie bet koki su paskirtais ekspertais susijusį interesų konflikto pavojų būtų nepagrįstai nedelsiant pranešama kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.
4. Tarpusavio vertinimą atliekantys ekspertai parengia ir per vieną mėnesį nuo tarpusavio vertinimo pabaigos pateikia ataskaitą atitinkamai viešojo sektoriaus institucijai ir Europos sąveikumo valdybai. Šios ataskaitos skelbiamos Europos

sąveikumo portale, kai tai leidžia daryti valstybė narė, kurioje yra vertinama viešojo sektoriaus institucija.

4 skyrius **Tarpvalstybinio sąveikumo valdymas**

15 straipsnis

Europos sąveikumo valdyba

1. Įsteigiama Europos sąveikumo valdyba. Europos sąveikumo valdyba sudaro palankesnes sąlygas vykdyti strateginį bendradarbiavimą ir keistis informacija apie tinklą ir informacinių sistemų, naudojamų viešosioms paslaugoms, kurios Sąjungoje turi būti teikiamos arba valdomos elektroniniu būdu, teikti arba valdyti, tarpvalstybinį sąveikumą.
2. Europos sąveikumo valdybą sudaro:
 - a) po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą;
 - b) po vieną kiekvienos iš šių institucijų paskirtą atstovą:
 - i) Komisijos;
 - ii) Regionų komiteto,
 - iii) Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto.
3. Valdybai pirmininkauja Komisija. Europos ekonominei erdvei priklausančios šalys ir šalys kandidatės gali būti kviečiamos dalyvauti stebėtojų teisėmis. Be to, pasikonsultavęs su Europos sąveikumo valdyba, pirmininkas stebėtojo statusą gali suteikti asmenims ir organizacijoms. Pirmininkas gali *ad hoc* pakviesti dalyvauti ekspertus, turinčius su tam tikru darbotvarkės klausimu susijusių specialių žinių. Komisija teikia sekretoriato paslaugas Europos sąveikumo valdybai.

Europos sąveikumo valdybos nariai deda visas pastangas, kad sprendimai būtų priimami bendru sutarimu. Balsuojant sprendimai priimami paprasta valdybos narių balsų dauguma. Nariai, kurie balsavo prieš arba susilaikė, turi teisę prie nuomonių, rekomendacijų ar ataskaitų pridėti dokumentą, kuriame apibendrinamos jų pozicijos priežastys.
4. Europos sąveikumo valdyba atlieka šias užduotis:
 - a) teikia paramą įgyvendinant nacionalines sąveikumo sistemas ir kitą susijusią nacionalinę politiką, strategijas arba gaires;
 - b) priima 3 straipsnio 6 dalyje nurodytas sąveikumo vertinimo turinio gaires;
 - c) siūlo priemones, kuriomis būtų skatinama dalytis sąveikiais sprendimais ir juos pakartotinai naudoti;
 - d) stebi bendrą plėtojamų arba rekomenduojamų sąveikumo sprendimų suderinamumą;
 - e) siūlo Komisijai priemones, kuriomis prireikus užtikrinamas sąveikumo sprendimų suderinamumas su kitais sąveikumo sprendimais, kuriais siekiama bendro tikslo, kartu, kai aktualu, remiant papildomumą naujų technologijų atžvilgiu arba perėjimą prie jų naudojimo;
 - f) plėtoja Europos sąveikumo sistemą, prireikus ją atnaujina ir siūlo Komisijai;

- g) vertina specializuotų sąveikumo sistemų suderinimą su Europos sąveikumo sistema ir atsako į Komisijos prašymą teikti konsultacijas dėl tų sistemų;
 - h) rekomenduoja Europos sąveikumo sprendimus;
 - i) siūlo Komisijai Europos sąveikumo portale paskelbti arba nurodyti 8 straipsnio 2 dalyje nurodytus sąveikumo sprendimus;
 - j) siūlo Komisijai parengti politikos įgyvendinimo paramos projektus, inovacijų priemonės ir kitas priemones, kurias gali pasiūlyti Europos sąveikumo bendrija;
 - k) peržiūri inovacijų priemonių, apribotos bandomosios reglamentavimo aplinkos naudojimo ir tarpusavio vertinimų ataskaitas ir prireikus siūlo tolesnes priemones;
 - l) siūlo priemones, kuriomis būtų galima pagerinti viešojo sektoriaus institucijų sąveikumo pajėgumus (pavyzdžiui, mokymus);
 - m) priima Europos sąveikumo darbotvarkę;
 - n) konsultuoja Komisiją dėl šio reglamento taikymo stebėsenos ir ataskaitų teikimo;
 - o) siūlo atitinkamoms standartizacijos organizacijoms ir įstaigoms priemones, kuriomis prisidedama prie Europos standartizacijos veiklos, visų pirma atliekant Reglamente (ES) Nr. 1025/2012 nustatytas procedūras;
 - p) siūlo teisinių padarinių neturinčio bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis, kurios galėtų padėti plėtoti tarpvalstybinį sąveikumą, ypač tarptautinėmis bendruomenėmis, veikiančiomis atvirojo kodo programinės įrangos sprendimų, atvirųjų standartų ar specifikacijų srityse ir kitomis platformomis, priemones;
 - q) derina su Europos bendrų duomenų erdvių sąveikumo sprendimais susijusius veiksmus su Reglamente (ES) 2022/686 nurodyta Europos duomenų inovacijų valdyba ir su bet kuria kita Sąjungos institucija, įstaiga arba agentūra, kuriančia viešajam sektoriui svarbius sąveikumo sprendimus;
 - r) derina su tinklų ir informacinių sistemų tarpvalstybinio sąveikumo klausimais susijusius veiksmus su sąveikumo koordinatoriais ir Europos sąveikumo bendrija ir reguliariai juos informuoja.
5. Europos sąveikumo valdyba gali sudaryti darbo grupes konkrečioms su valdybos užduotimis susijusiems klausimams nagrinėti. Darbo grupėse dalyvauja Europos sąveikumo bendrijos nariai.
6. Europos sąveikumo valdyba priima savo darbo tvarkos taisykles.

16 straipsnis

Europos sąveikumo bendrija

1. Įsteigiama Europos sąveikumo bendrija. Ji prisideda prie Europos sąveikumo valdybos veiklos teikdama ekspertines žinias ir konsultacijas.
2. Viešieji ir privatūs suinteresuotieji subjektai, gyvenantys arba turintys registruotąsias buveines valstybėje narėje, gali registruotis Europos sąveikumo portale ir tapti Europos sąveikumo bendrijos nariais.

3. Patvirtinus registraciją, narystės statusas paskelbiamas Europos sąveikumo portale. Narystės galiojimo laikotarpis neribojamas. Tačiau Europos sąveikumo valdyba gali bet kuriuo metu atšaukti narystę dėl proporcingų ir pagrįstų priežasčių, ypač tai atvejais, kai asmuo nebegali prisidėti prie Europos sąveikumo bendrijos veiklos arba piktnaudžiauja savo, kaip bendrijos nario, statusu.
4. Europos sąveikumo bendrijos nariai, be kita ko, gali būti kviečiami:
 - a) prisidėti prie Europos sąveikumo portale skelbiamo turinio kūrimo;
 - b) dalyvauti darbo grupių veikloje;
 - c) dalyvauti tarpusavio vertinimuose.
5. Europos sąveikumo valdyba kartą per metus organizuoja Europos sąveikumo bendrijos internetinį susirinkimą.
6. Europos sąveikumo valdyba priima Europos sąveikumo bendrijos elgesio kodeksą ir paskelbia jį Europos sąveikumo portale.

17 straipsnis

Nacionalinės kompetentingos institucijos

1. Ne vėliau kaip iki ... [šio reglamento taikymo pradžios datos] kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar daugiau kompetentingų institucijų, atsakingų už šio reglamento taikymą. Šiuo tikslu valstybės narės gali paskirti jau veikiančią instituciją.
2. Kompetentinga institucija atlieka šias užduotis:
 - a) paskiria Europos sąveikumo valdybos narį;
 - b) valstybės narės mastu koordinuoja visus su šiuo reglamentu susijusius klausimus;
 - c) padeda valstybės narės viešojo sektoriaus institucijoms nustatyti arba pritaikyti savo procesus, kad būtų galima atlikti 3 straipsnyje nurodytą sąveikumo vertinimą;
 - d) skatina dalytis sąveikumo sprendimais Europos sąveikumo portale arba kituose atitinkamuose portaluose ir juos pakartotinai naudoti;
 - e) prisideda su konkrečiomis šalimis susijusiomis žiniomis prie Europos sąveikumo portalo turinio;
 - f) koordinuoja ir skatina aktyvų įvairių nacionalinių subjektų dalyvavimą Europos sąveikumo bendrijos veikloje ir 9 straipsnyje nurodytuose politikos įgyvendinimo paramos projektuose bei 10 straipsnyje nurodytose inovacijų priemonėse;
 - g) padeda valstybės narės viešojo sektoriaus institucijoms bendradarbiauti su atitinkamomis kitų valstybių narių viešojo sektoriaus įstaigomis klausimais, kuriuos apima šis reglamentas.
3. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija turėtų pakankamai kompetencijos ir išteklių, reikalingų veiksmingai ir efektyviai vykdyti jai pavestas užduotis.

4. Valstybės narės nustato būtinas visų nacionalinių institucijų, dalyvaujančių įgyvendinant šį reglamentą, bendradarbiavimo struktūras. Tos struktūros gali būti grindžiamos atitinkamose srityse jau suteiktais įgaliojimais ir vykdomais procesais.
5. Kiekviena valstybė narė nepagrįstai nedelsdama praneša Komisijai apie paskirtą kompetentingą instituciją, jos užduotis ir visus vėlesnius jų pakeitimus ir informuoja Komisiją apie kitas nacionalines institucijas, dalyvaujančias vykdant sąveikumo politikos priežiūrą. Kiekviena valstybė narė apie paskirtą kompetentingą instituciją paskelbia viešai. Komisija paskelbia paskirtų kompetentingų institucijų sąrašą.

18 straipsnis

Sąjungos institucijų, įstaigų ir agentūrų sąveikumo koordinatoriai

1. Visos Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros, teikiančios arba valdančios tinklų ir informacines sistemas, kurias naudojant viešąsias paslaugas galima teikti arba valdyti elektroniniu būdu, paskiria sąveikumo koordinatorius, kurie užtikrina, kad būtų prisidedama prie šio reglamento įgyvendinimo, o jų veikla prižiūrima aukščiausiu valdymo lygmeniu.
2. Sąveikumo koordinatorius padeda atitinkamiems padaliniais nustatyti arba pritaikyti savo procesus sąveikumo vertinimui atlikti.

5 skyrius

Europos sąveikumo planavimas ir stebėseną

19 straipsnis

Europos sąveikumo darbotvarkė

1. Surengusi viešas konsultacijas Europos sąveikumo portale, kuriose, be kita ko, dalyvauja Europos sąveikumo bendrijos nariai, Europos sąveikumo valdyba kasmet priima strateginę darbotvarkę, pagal kurią planuojami ir koordinuojami tinklų ir informacinių sistemų, naudojamų teikiant arba valdant viešąsias paslaugas, kurios turi būti teikiamos arba valdomos elektroniniu būdu, tarpvalstybinio sąveikumo plėtros prioritetai (toliau – Europos sąveikumo darbotvarkė). Europos sąveikumo darbotvarkėje atsižvelgiama į ilgalaikės Sąjungos skaitmeninės pertvarkos strategijas, naudojamas Sąjungos finansavimo programas ir vykstantį Sąjungos politikos įgyvendinimą.
2. Europos sąveikumo darbotvarkėje pateikiama ši informacija:
 - a) poreikis plėtoti sąveikumo sprendimus;
 - b) įgyvendinamų ir planuojamų Europos sąveikumo paramos priemonių sąrašas;
 - c) siūlomų tolesnių veiksmų, susijusių su inovacijų priemonėmis, sąrašas;
 - d) nustatyta sinergija su kitomis atitinkamomis Sąjungos ir nacionalinėmis programomis ir iniciatyvomis.
3. Europos sąveikumo darbotvarkė nelaikoma finansiniu įsipareigojimu. Priimtą darbotvarkę Komisija paskelbia Europos sąveikumo portale.

20 straipsnis

Stebėseną ir vertinimas

1. Komisija stebi tarpvalstybinių sąveikių viešųjų paslaugų, kurios Sąjungoje turi būti teikiamos arba valdomos elektroniniu būdu, plėtojimo pažangą. Vykdamas stebėseną pirmenybė teikiama esamų tarptautinių, Sąjungos ir nacionalinių stebėsenos duomenų pakartotiniam naudojimui ir automatizuotam duomenų rinkimui.
2. Kalbant apie šio reglamento įgyvendinimui aktualias temas Komisija stebi:
 - a) kaip valstybės narės įgyvendina Europos sąveikumo sistemą;
 - b) kaip sąveikumo sprendimai naudojami įvairiuose sektoriuose, valstybėse narėse ir vietos lygmeniu;
 - c) kaip plėtojami atvirojo kodo programinės įrangos sprendimai, skirti viešosioms paslaugoms, viešojo sektoriaus inovacijoms, ir bendradarbiaujama su e. valdžios technologijų subjektais tarpvalstybinių sąveikių viešųjų paslaugų, kurios Sąjungoje turi būti teikiamos arba valdomos elektroniniu būdu, srityje.
3. Stebėsenos rezultatus Komisija skelbia Europos sąveikumo portale. Jeigu įmanoma, jie skelbiami kompiuterio skaitomu formatu.
4. Ne vėliau kaip iki ... [treji metai nuo šio reglamento taikymo pradžios] ir po to kas ketverius metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą, kurioje pateikiamos vertinimo išvados. Ataskaitoje konkrečiai įvertinamas poreikis nustatyti privalomus sąveikumo sprendimus.

6 skyrius

Baigiamosios nuostatos

21 straipsnis

Išlaidos

1. Priklausomai nuo turimų lėšų, iš Sąjungos bendrojo biudžeto padengiamos išlaidos, susijusios su:
 - a) Europos sąveikumo portalo kūrimu ir priežiūra;
 - b) Europos sąveikumo sprendimų plėtojimu, priežiūra ir skatinimu;
 - c) Europos sąveikumo paramos priemonėmis.
2. Šios išlaidos padengiamos laikantis galiojančių atitinkamo pagrindinio akto nuostatų.

22 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo [trys mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

<...>

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

<...>

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

1.4.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

1.4.3. Panašios patirties išvados

1.4.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

1.4.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

3.2.2. Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka

3.2.3. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

3.2.4. Trečiųjų šalių įnašai

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento, kuriuo nustatomos aukšto lygio viešojo sektoriaus sąveikumo visoje Sąjungoje priemonės (Europos sąveikumo aktas)

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Transeuropiniai tinklai

Skaitmeninės technologijos (viešojo administravimo institucijų skaitmeninė pertvarka, viešojo sektoriaus sąveikumas)

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁴⁴

☐ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☐ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują veiksmą

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Reglamentas bus taikomas praėjus 20 dienų po jo paskelbimo *Oficialiajame leidinyje*.

1.4.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

Priežastys imtis Europos lygmens veiksmų (*ex ante*)

Atlikus Europos sąveikumo sistemos ir programos ISA², kuria remiamas Europos bendradarbiavimas sąveikumo srityje, vertinimus, taip pat šios iniciatyvos poveikio vertinimą nustatyta, kad iki šiol taikytas savanoriško bendradarbiavimo sąveikumo srityje metodas nepateisino valstybių narių poreikių ir politinių lūkesčių, kaip nurodyta, pavyzdžiui, 2017 m. Talino ir 2020 m. Berlyno ministrų deklaracijose ir 2021 m. sąveikumo ekspertų grupės priimtose rekomendacijose. Siekiant, kad Europos viešojo sektoriaus skaitmeninė pertvarka būtų sėkminga, reikia užtikrinti stabilesnę bendradarbiavimo sistemą ir didesnę tikrumą, susijusį su sąveikumo sprendimų naudojimu.

Numatoma sukurti Sąjungos pridėtinė vertė (*ex post*)

Sąveikumo negali užtikrinti vienas subjektas. Sukūrus struktūrizuoto bendradarbiavimo sistemą ES lygmeniu, valstybių narių ir Sąjungos subjektai galės

⁴⁴

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

kurti sąveikias viešąsias paslaugas ir geriau įgyvendinti skaitmeninę politiką. Taip bus padidintas politikos efektyvumas ir veiksmingumas ir bus remiama bendroji skaitmeninė rinka.

1.4.3. Panašios patirties išvados

Iniciatyva grindžiama Europos sąveikumo sistemos ir programos ISA², kuria remiamas Europos bendradarbiavimas sąveikumo srityje, vertinimais, kuriuos atlikus padaryta išvada, kad ES sąveikumo veiksmai yra naudingi, tačiau taip pat įrodyta, kad poveikį būtų galima gerokai pagerinti nustatius privalomą bendradarbiavimo sąveikumo srityje sistemą ES lygmeniu.

1.4.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Iniciatyva grindžiama Skaitmeninės Europos programos 5 strateginio tikslo sąveikumo eilutės ištekliais ir yra suderinama su, be kita ko, EGADP (45 mlrd. EUR numatyta viešojo sektoriaus skaitmeninei transformacijai), techninės paramos priemonėmis (parama viešojo sektoriaus reformų projektams) ir programa „Europos horizontas“ (pvz., EIC veikla) ir yra joms aktuali.

1.4.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Iniciatyva grindžiama administracinių išteklių, kurie iki šiol buvo naudojami savanoriškam bendradarbiavimui sąveikumo srityje (Europos sąveikumo sistemos, Sąveikumo ekspertų grupė), perskirstymu ir sąveikumui pagal SEP skiriamu finansavimu.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

☐ **trukmė ribota**

- ☐ galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],
- ☐ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM.

☒ **trukmė neribota**

- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo 2023 iki 2027 m.,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁴⁵

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☐ vykdomųjų įstaigų

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms institucijoms;
- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB ir Europos investicijų fondui;
- ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.
- *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Pastabų nėra.

⁴⁵

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos „BudgWeb“ interneto svetainėje <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/LT/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas

Komisija stebės pažangą plėtojant sąveikias transeuropines skaitmenines viešąsias paslaugas, pirmenybę teikdama esamų tarptautinių, Sąjungos ir nacionalinių stebėsenos duomenų pakartotiniam naudojimui ir automatizuotam duomenų rinkimui.

Komisija visų pirma stebės: sąveikumo sprendimų naudojimą įvairiuose sektoriuose, valstybėse narėse ir vietos lygmeniu ir atvirojo kodo programinės įrangos sprendimų, skirtų viešosioms paslaugoms, viešojo sektoriaus inovacijoms ir bendradarbiavimui su e. valdžios technologijų subjektais skaitmeninių viešųjų paslaugų sąveikumo srityje, plėtojimą.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Pagal šį reglamentą numatomi veiksmai bus įgyvendinti taikant tiesioginį valdymą, naudojant Finansinio reglamento siūlomus įgyvendinimo būdus, kuriuos daugiausia sudaro dotacijos ir viešieji pirkimai. Tiesioginis valdymas suteikia galimybę sudaryti susitarimus dėl dotacijų ir sutartis su paramos gavėjais ir rangovais, tiesiogiai vykdančiais Sąjungos politikai naudingą veiklą. Komisija užtikrins, kad būtų tiesiogiai stebimi finansuojamų veiksmų rezultatai. Finansuojamų veiksmų apmokėjimo tvarka bus pritaikyta atsižvelgiant į riziką, susijusią su finansiniais sandoriais.

Siekiant užtikrinti Komisijos kontrolės priemonių veiksmingumą, efektyvumą ir ekonomiškumą, kontrolės strategija bus nukreipta į *ex ante* ir *ex post* patikrų pusiausvyrą ir joje daugiausia dėmesio bus skiriama trims pagrindiniams dotacijų ir (arba) sutarčių įgyvendinimo etapams pagal Finansinį reglamentą: reglamento politikos tikslus atitinkančių pasiūlymų ir (arba) paraiškų atrankai; veiklos, stebėsenos ir *ex ante* kontrolės priemonės, apimančias projekto įgyvendinimą, viešuosius pirkimus, išankstinį finansavimą, tarpinius ir galutinius mokėjimus ir garantijų valdymą; Taip pat bus atliekama atrinktų sandorių *ex post* kontrolė paramos gavėjų ir (arba) rangovų vietose.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Šio reglamento įgyvendinimas apima valdymo mechanizmo sukūrimą ir naudojimą kartu su valstybėmis narėmis bei viešųjų pirkimų sutarčių ir dotacijų skyrimą konkrečiai veiklai.

Pagrindinė rizika:

a) rizika, kad reglamento tikslai nebus visiškai pasiekti dėl nepakankamo partnerių dalyvavimo, sprendimų įdiegimo ir (arba) nepakankamos kokybės ir (arba) vėlavimų įgyvendinant atrinktus projektus arba sutartis;

b) rizika, kad skirtos lėšos, susijusios tiek su dotacijomis (sudėtingos finansavimo taisyklės), tiek su viešaisiais pirkimais (mažai ekonominės veiklos vykdytojų, turinčių reikiamų atitinkamos srities žinių, dėl to neįmanoma palyginti siūlomų kainų kai kuriuose sektoriuose), bus naudojamos neveiksmingai arba neekonomiškai;

c) rizika Komisijos reputacijai, jeigu bendradarbiavimo sistema bus įgyvendinama lėtai arba nepakankamai, arba jeigu bus nustatyti sukčiavimo arba nusikalstamos veiklos atvejai.

Komisija įdiegė vidaus procedūras, kuriomis siekiama užkirsti kelią pirmiau nurodytiems pavojams. Vidaus procedūros visiškai atitinka Finansinį reglamentą, be to, jos apima kovos su sukčiavimu priemones ir jomis atsižvelgiama į sąnaudų ir naudos veiksnius. Atsižvelgdama į tai, Komisija toliau nagrinėja galimybes sustiprinti valdymą ir pasiekti didesnę efektyvumą.

Toliau pateikiamos pagrindinės kontrolės sistemos charakteristikos.

1) Kontrolės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti suinteresuotųjų šalių dalyvavimą

Siekiant užtikrinti, kad pagal šį reglamentą sukurtas bendradarbiavimo sąveikumo srityje mechanizmas veiktų tinkamai ir kad jo poveikis būtų reguliariai stebimas, taikoma atitinkama suinteresuotųjų šalių valdymo praktika.

2) Kontrolės priemonės, taikomos prieš pradedant įgyvendinti projektus ir jų įgyvendinimo metu (pagal taisykles, kuriomis reglamentuojama SEP)

a) Pagal SEP įdiegiama tinkama projektų valdymo sistema, kurioje daugiausia dėmesio bus skiriama projektų ir sutarčių indėliui siekiant politikos tikslų, užtikrinant sistemingą visų subjektų dalyvavimą, nustatant nuolat teikiamas projektų valdymo ataskaitas, kurias kiekvienu konkrečiu atveju papildytų apsilankymai vietoje, įskaitant rizikos ataskaitas vyresniajai vadovybei, taip pat išlaikant tinkamą biudžeto lankstumą.

b) Naudojamos Komisijos sukurtos pavyzdinės dotacijų susitarimų ir paslaugų sutarčių formos. Jose nustatyta keletas kontrolinių nuostatų, pavyzdžiui, audito sertifikatai, finansinės garantijos, auditai vietoje ir OLAF atliekami tikrinimai. Supaprastinamos taisyklės, kuriomis reglamentuojamas išlaidų tinkamumas finansuoti, pavyzdžiui, naudojant vieneto įkainius, vienkartinės išmokos, su išlaidomis nesusijusius įnašus ir kitas Finansiniame reglamente numatytas galimybes. Taip bus sumažintos kontrolės sąnaudos, o didžiausias dėmesys bus skiriamas patikrinimams ir kontrolei tose srityse, kuriose rizika didžiausia.

c) Visi darbuotojai pasirašo gero administracinio elgesio kodeksą. Darbuotojai, dalyvaujantys atrankos procedūroje ar susitarimų dėl dotacijų ir (arba) sutarčių valdyme, (taip pat) pasirašo interesų konflikto nebuvimo deklaraciją. Darbuotojai reguliariai mokomi ir dalyvauja tinklų veikloje, kad keistųsi geriausia patirtimi.

d) Techninis projekto įgyvendinimas tikrinamas reguliariai pagal dokumentus, remiantis rangovų ir paramos gavėjų techninės pažangos ataskaitomis. Be to, atskirais atvejais numatyta rengti rangovų ir (arba) paramos gavėjų susitikimus ir apsilankymus vietoje.

3) Kontrolės priemonės, taikomos projekto pabaigoje

Siekiant patikrinti vietoje, ar prašymai apmokėti išlaidas atitinka reikalavimus, atliekamas atrinktų sandorių *ex post* auditas. Šių patikrinimų tikslas – išvengti su finansinių sandorių teisėtumu ir tvarkingumu susijusių esminių klaidų, jas aptikti ir ištaisyti. Siekiant užtikrinti kuo didesnę kontrolės priemonių poveikį, atrenkant audituotinus paramos gavėjus rizika grindžiamą atranką numatoma derinti su atsitiktine atranka ir atliekant auditą vietoje, kai įmanoma, atsižvelgti į veiklos aspektus.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Taikomos SEP naudojimo taisyklės.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

Kai vykdoma veikla taikant tiesioginį valdymą, Komisija imasi tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad Europos Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant prevencines priemones, skirtas kovai su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veikla, atliekant veiksmingus patikrinimus, o nustačius pažeidimus – susigrąžinant neteisėtai išmokėtas sumas ir atitinkamais atvejais taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Skaičius	DA / NDA ⁴⁶	ELPA šalių ⁴⁷	šalių kandidačių ⁴⁸	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
1	02.06.05.02 Diegimas ir (arba) sąveikumas	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Skaičius	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	Nėra		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

⁴⁶ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁴⁷ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁴⁸ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami. Pasiūlymo poveikis biudžetui bus visiškai padengtas Skaitmeninės Europos programoje jau numatytais asignavimais, kaip paaiškinta toliau:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika
--	----------	---

Informatikos GD			2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai	Po 2027 m. ⁴⁹		IŠ VISO
○ Veiklos asignavimai										
02.04.05.02 Skaitmeninės Europos programa. Diegimas ir (arba) sąveikumas ⁵⁰	Įsipareigojimai	1a	23,790	24,131	25,511	28,573	29,162			131,167
	Mokėjimai	2a	7,137	21,513	24,511	26,292	28,443	23,271		131,167
Biudžeto eilutė	Įsipareigojimai	1b								
	Mokėjimai	2b								
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁵¹										
02.01.30.01 Skaitmeninės Europos programos rėmimo išlaidos		3	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400			2,000

⁴⁹ Visi skaičiai šioje skiltyje („Po 2027 m.“) yra apytiksliai ir priklauso nuo programų tęstinumo ir asignavimų skyrimo.

⁵⁰ Pagal oficialią biudžeto nomenklatūrą.

⁵¹ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO asignavimų Informatikos GD	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	24,190	24,531	25,911	28,973	29,562			133,167
	Mokėjimai	= 2a + 2b +3	7,537	21,913	24,911	26,692	28,843	23,271		133,167

○ IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	4	23,790	24,131	25,511	28,573	29,162			131,167
	Mokėjimai	5	7,137	21,513	24,511	26,292	28,443	23,271		131,167
○ IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		6	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400			2,000
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	= 4 + 6	24,190	24,531	25,911	28,973	29,562			133,167
	Mokėjimai	= 5 + 6	7,537	21,913	24,911	26,692	28,843	23,271		133,167

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms veiklos išlaidų kategorijoms, pakartokite pirmiau pateiktą dalį:

○ IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Įsipareigojimai	4	23,790	24,131	25,511	28,573	29,162			131,167
	Mokėjimai	5	7,137	21,513	24,511	26,292	28,443	23,271		131,167
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		6	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400			2,000
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–6 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Įsipareigojimai	= 4 + 6	24,190	24,531	25,911	28,973	29,562			133,167
	Mokėjimai	= 5 + 6	7,537	21,913	24,911	26,692	28,843	23,271		133,167

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	Administracinės išlaidos
--	----------	--------------------------

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede (Vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai			IŠ VISO
Informatikos GD									
○ Žmogiškieji ištekliai		2,717	2,717	2,717	2,717	2,717			13,585
○ Kitos administracinės išlaidos		0,105	0,105	0,105	0,105	0,105			0,525
IŠ VISO Informatikos GD	Asignavimai	2,822	2,822	2,822	2,822	2,822			14,110

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	2,822	2,822	2,822	2,822	2,822			14,110
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 me tai	Po 2027 m.		IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	27,012	27,353	28,733	31,795	32,384			147,277
	Mokėjimai	10,359	24,735	27,733	29,514	31,665	23,271		147,277

3.2.2. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai			IŠ VISO
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--	--	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	2,717	2,717	2,717	2,717	2,717			13,585
Kitos administracinės išlaidos	0,105	0,105	0,105	0,105	0,105			0,525
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	2,822	2,822	2,822	2,822	2,822			14,110

Neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ⁵²								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400			2,000
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiamečių finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,400	0,400	0,400	0,400	0,400			2,000

IŠ VISO	3,222	3,222	3,222	3,222	3,222			16,110
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	---------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) persikirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁵² Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2023 metai	2024 metai	2025 metai	2026 metai	2027 metai		
○ Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	14	14	14	14	14		
20 01 02 03 (Delegacijos)							
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
○ Išorės darbuotojai (etatų vienetais)⁵³							
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	6	6	6	6	6		
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD delegacijose)							
XX 01 xx yy zz ⁵⁴	– būstinėje						
	– delegacijose						
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO	20	20	20	20	20		

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai (politikos pareigūnai ir programų vadovai) įgyvendins reglamente nustatytas užduotis ir veiklą, visų pirma 5–19 straipsnius, t. y.: - pakartotinai naudojamų sąveikumo sprendimų katalogo ir Europos sąveikumo portalo kūrimas ir valdymas; - reguliari Europos sąveikumo sistemų, metodikų ir sąveikumo poveikio vertinimo priemonių peržiūra ir atnaujinimai; - stebėsenos mechanizmų kūrimas ir įgyvendinimas; - valdymas ir parama valdymo sistemai (Europos sąveikumo valdyba ir bendruomenės); - horizontaliosios užduotys, susijusios su komunikacija, suinteresuotųjų šalių valdymu ir tarpinstituciniais ryšiais; - su deleguotaisiais aktais susiję parengiamieji darbai ir jų rengimas pagal šį reglamentą. 9 AD, 2 AST ir 2 AST-SC pareigūnų etatai bus paskirstyti šiuo metu sąveikumo
--------------------------------------	---

⁵³ AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

⁵⁴ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

	srityje dirbantiems Informatikos GD darbuotojams. Padidės bendras su sąveikumo veikla susijęs darbo krūvis, nes visų pirma bus siekiama remti struktūrizuoto bendradarbiavimo mechanizmo ir bendruomenių kūrimą ir valdymą, taip pat plėtoti sąveikumo vertinimo metodikas ir priemones. Dėl šios priežasties reikės 1 papildomo AD etato, todėl iš viso reikės 14 etatų.
Išorės darbuotojai	AC ir END etatai padės įgyvendinti reglamentą ir papildys pareigūnų etatus daugiausia su koordinavimu su valstybėmis narėmis ir Europos sąveikumo valdybos posėdžių, praktinių seminarų ir konferencijų organizavimu, tolesniais veiksmais, susijusiais su projektais, kaip antai pakartotinai panaudojamų sąveikumo sprendimų katalogo sudarymu, Europos sąveikumo portalu ir stebėsenos veikla, susijusiose srityse. 2 AST ir 3 END etatai bus paskirstyti šiuo metu sąveikumo srityje dirbantiems Informatikos GD darbuotojams. Reikės papildomų AC darbuotojų, kurių kiekis iš viso sieks 6 etatų vienetus.

3.2.3. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlymas (iniciatyva):

- ☒ Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

Asignavimai bus perskirstyti iš Skaitmeninės Europos programos sąveikumo veiklai 2021–2027 m. DFP skirto finansinio paketo.

- ☐ Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes bei sumas ir pasiūlytas naudoti priemones.

- ☐ Reikia persvarstyti DFP.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.4. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ kitoms pajamoms
 - nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė	Einamųjų finansinių metų biudžeto asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis						
		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
..... straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

<...>

Kitos pastabos (pavyzdžiui, poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

<...>